

AMATŐR

MŰVÉSZI
FÉNYKÉPEZÉSI
FOLYÓIRAT

MELLÉKLETE
A BUDAPESTI
PHOTOCLUB
HIVATALOS
KÖZLÖNYE

SZERKESZTI
KOHLMAN
ARTÚR DR

SZERKESZTŐSÉG • KIADÓHIVATAL
KIRÁLY UTCA • HONVÉD UTCA
89. 10.

MEGJELENIK MINDENHÓ 7 ÉN ÉS 15 ÉN.
FLŐFIZETÉSI ÁRA EGÉSZ ÉVRE =
14 KORONA.

EGYES SZÁMÁRA
60 FILÉR.

fotózni

ide fotózni

WACHTL ÉS TÁRSÁ

FÉNYKÉPÉSZETI SZAKÜZLET

KODAK: FÉNYKÉPEZŐGÉPEK
ÉS MINDENMŰ

FÉNYKÉPÉSZETI UJDONSÁGOK

Passpartout- és képheret-különlegességek

Budapest, IV, Eskü-út 6. (Klotild-palota)

TELEFON 27-91.

Dúsan felszerelt raktár mindennemű
és árú kézi és állványos készülékekben.

A legnagyobb optikai gyárak készítette OBJECTIVEK, u. m. Zeiss, Goerz, Steinheil, Voigtlander stb. stb. eredeti gyári áron. 000

Az általánosan elismert kitünő minőségű Wellington-papírok, lemezek és filmek magyarországi főképviselete. 000000000000000000

Wellington, Bromezüst és művilágítású papírok fényes, homályos, sárgás, durva, féldurva és síma felülettel:

12 lap Wellington-papír	9/12	---	---	---	korona	—90
12 " " "	13/18	---	---	---	"	170
12 " " "	18/24	---	---	---	"	310

Tekersekben:

2½ m. hosszú 50 cm. széles	---	---	---	---	korona	660
2½ " " 64 " "	---	---	---	---	"	9—

Wellington fényes Aristo-papír minden nagyságban, csomagonként kor. 130. — Wellington önszínező Arisztó-papír minden nagyságban, csomagonként kor. 120. — Mindennemű más gyártmányú papírok, úgymint: N. P. G, Kurz, Lainer, Vindobona, Gevaert, Van Bosch stb. — A legkitünőbb lemezek Imperial (egyedelárúsítók), Schleussner, Lumière, **Korona**, Perutz, úgyszintén Diapositiv eljárás-hoz Edward, Guillemot stb.

A fényképezéshez szükséges összes vegyszerek, kartonok és egyéb kellékek a legkitünőbb minőségben a legolcsóbb gyári árban kaphatók

WACHTL ÉS T

☛ FÉNYKÉPEZÉSI CZIKKEK RAKTÁRA ☛

Budapest, IV. ker., Eskü-út 6. sz. (Klotild-palota.)

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni!

TARTALOM :

Schumann Pál Dresden: Fényképezés és művészet. III. — Junga Sebő százados: Tanuljunk meg látni. — Szilárd Béla dr.: A fény kémiai hatásáról. — Gara Rezső dr.: Kezdőknek. — Kohlman Artúr dr.: Képeinkhez. — Előfizetési felhívás. — L. A.: A fényképezőgép megóvásáról. — Fényképezési eljárások. — Hazai krónika. — Adás — Vétel — Csere. — Külföldi krónika. — Irodalom. — Szerkesztői üzenetek. — Hirdetések.

Lapunk mai számához **postautalványt** mellékelünk. Kérjük mindazokat, kik lapunkat eddig is támogatták, hogy támogatásukban tovább is részesítsék lapunkat. Kérjük tehát, hogy az előfizetést mihamarabb megújítani s az előfizetési díjat beküldeni szíveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék.

Fényképezés és művészet.

Írta: Schumann Pál, — Dresden.

III.

«Igen fontos további kérdés: a *világítás*. Kevés laikusnak van fogalma arról, hogy mily nehéz az igazán helyes világítást megtalálni. Pedig helytelen világítás következtében gyakran elvész a képhasonlatosság. Az emberek arca a legmegkapóbb az utcán; a hol a fény több oldalról is esik az arcra. Szépnek, elbájolóknak találhatjuk egy oly nő arcát, kivel este társaságban, színházban vagy a bálteremben találkoztunk; míg ugyanazon női arcon másnap műtermünkben hiába kutatunk e bájos vonások után. Magunk részéről célszerűnek egy felsővilágítással kombinált oldalvilágítást (de csak *egy* oldalról) tartunk. Jelentékeny tényező továbbá a szem, mely a jellemhez kulcsot szolgáltat. A szem a lélek tükre s annak gondolatait összpontosítja, a miért is az oly arckép, melyen a szemben hiányzik az

KÉPEINK :

A cím lapot festette: Gaál István. — A belső fejlécet rajzolta: Bánffy Miklós gróf. — Műmellékletünk. Kohlman Artúr dr.: Vázlat. — Mariay Ödön: Öreg templom a Szepességben. — K Jeszenszky Lajos: Az első tavaszi vasárnap délután. — Balogh Rudolf: Máramarosi amazon — Horváth Dezső: Víz séta. — Révész Zoltán: Ahítat. — Ehrlich János: Tavaszi verőfény. — Balogh Rudolf: A hegyi legelőn. — Balogh Rudolf: Léli hangulat. — Potsató Géza dr.: Hazafelé. — Cs. Cseley Elemér: Erdei út. — Mozolovszky Sándor: Fejléc. — Kádrász Géza: Tavasz. — Halász Henrik: Rekontra. — Gara Rezső dr.: Sétalovaglás. — Vajda Barna: Kezdő művész. — Az összes kliséket Herbst Samu készítette.

élet, csak holt valami, lélek nélküli tárgy. Miután az állás és világítás rendben van, megkezdhető a munka.»

Igy jellemzi *Herkommer* a festőnek munkáját. Vajjon nem illik-e e jellemzésnek minden szava az arcfényképezőre is. Mégis ez utóbbi a festővel szemben különösen egy pont tekintetében szenved rövidséget. Ha a festő modelljétől azt kívánja, hogy 10—20-szor is, és mindannyiszor legalább egy órahosszat üljön, szívesen megteszi. De ha a fényképezőnek egyszer elvétve tíz percet kell áldoznia, azt hiszi, hogy elviselhetetlen áldozatot hozott. A fényképezőtől megkövetelnék, hogy mindazoknak a követeléseknek, melyeket *Herkommer* felállít, röptiben tegyen eleget; ragadja meg a jellemet, találja el tüstént a legalkalmasabb állást, a helyes világítást stb. És ezenkívül még modelljének ügyes közreműködésére is reá van utalva, hogy ez a kellő pillanatban nyugodt maradjon, s hirtelen mozdulatával, vagy arckifejezésének megváltoztatásával a felvételt már megelőzőtt egész fáradságunk eredményét el ne rontsa. Ennek ellenében előnye a fényképezőnek, hogy egy-egy elrontott felvétel helyett gyorsan új felvételt eszközölhet. S minthogy minden felvétel csak egy-egy lemezébe kerül, továbbá féltucat felvételt is eszközölhet akként, hogy modelljét folyton új meg új állásban és más-más világítás mellett fényképezi s ezért a feladatot, melyet a festőnek egy műbe koncentrálni kell megol-

dania, több egymást kiegészítő egyes felvételre bontja széjjel.

Természetes és magától értetődő dolog, hogy az egyes felvételeket a lakásban, — avagy más oly helyen, hol modellünk otthonosan érzi magát — kellene eszközölnünk. Ámde a laikusok, a nagyközönség, — melyből pedig modelljeink legnagyobb részét valók, — e követelményhez még nem szokott hozzá. Pedig saját otthonában érhető el leginkább a modellünk elfogulatlansága, mely pedig mellőzhetetlen feltétele a jó fényképnek. Itt egyúttal reáakadunk a legkülönbözőbb világításokra, melyek — a műterem egyenletes, de egyúttal *egyenlő* világításával ellentétben — egyazon személyről más-más képet nyerhetünk. További jó hatása, hogy minden egyes lakásban, más-más milióban új világítási, kompozicionális és alkalmazkodási problémákkal állván szemben, új gondolatok, művészeti vágyak hevítik az amatőrt, melyek nem engedik őt a már mások agyontaposta kényelmes nyomokon haladni. Állításaink bizonyítása és demonstrálása fényesen sikerülne, ha e célra valamelyik kitűnő amatőrünket lapunk hasábjain egyazon kezétől eredő s ugyanazt az egyént — de nem színészt — ábrázoló 12 felvételének egyszerre való közlésére reábirnunk sikerülne. Mily kitűnően lehetne ezzel a műteremfelvételeknél beálló egyenlőség-kimerülést beigazolni!

Jó életképeket a fényképező még sokkalta nehezebben érhet el, mert hisz ezek már többnyire több személynek és azok *természetes* cselekvésének helyes összekomponálását követelik. S az tény, hogy kiválóbb életkép (zsáner), a fényképező termékei között alig akad.

Pauli dr.-nak (Kunst und Künstler c. műve 1., 5., 6., 165—168. l.) teljesen igaza van, ha azok felett, kik nagyhírű nevükkel a tartalom fogyatékoságát leplezik, mosolyog. Ellenben oly pillanatfelvételeknél, melyeket az életből elleszt, helyesebben jól megfigyelt alakokról készít az amatőr, több szerencséje lehet és sikerülhet neki lemezén valami igazán kiváló alkotnia.*

Hogy azonban a tájkép a fényképező részéről való művészi felfogásra alkalmasabb, az — legalább az elfogultság nélküliekre nézve — nem igényel nyomósabb bizonyítékot. (Folytatjuk.)

* Az életképre (zsánerre) nézve már kifejtettük a szerzővel teljesen ellentétes álláspontunkat. E szerint mi igenis nem tartjuk neveléségre törekvésnek az amatőr részéről, ha e műfajt kultiválva, ebben is szépet törekszik alkotni. Azt pedig, hogy ez részéről elérhetetlen valami volna, egyenesen tagadjuk. A mi az életből vett «egyedül» tanulmányát illeti, erre nézve nézetünk annál is inkább egyezők, mert ugyane művészi feladatnak intenzívebb megoldására lapunk karácsonyi számában Halasi Andor munkatársunk kitűnő esztétikai dolgozatban buzdította olvasóinkat. Hogy pedig e feladat sikeresen oldható meg, azt fényesen bizonyítják azok a kitűnő arctanulmányok, melyeket Halasi Andor cikkének illusztrálására Révész Zoltán munkatársunk engedett át szerkesztőségünknek. A szerk.

Öreg templom a Szepességben.

Mariay Ödön.

Tanuljunk meg látni.

Irta: Junga Sebő százados.

Lépten-nyomon olvasunk, hallunk utasításokat s jó tanácsokat, hogy nézzük meg jól a képet, mielőtt azt felvesszük; nézzük meg különböző világításnál, különböző álláspontokról stb. De arról, hogy tulajdonképpen miként kell a képet *látnunk* s miként kell látnunk, hogy *nézhessünk*, erről már sokkal ritkábban hallunk valamit.

Látni — mindenki lát s nézni — mindenki nézhet, akinek látó szervei épek; de a látás és nézés között is éppen oly óriási a különbség, mint p. o. a beszéd és az írás között; *Abrahamo di Santa Clara* is csak beszélt és beszélnek milliók, kik közül egynek sem adatott úgy beszélni, amint ő beszélt! Írnak milliók, s milliók között mily kevesen akadnak, akik mint írók e tömkelegből magasra kiemelkedvén, hozzájuk a nagy sokaság feltekint, őket mint *írókat* magasztalja! Ha egy festőművész néz egy zöldelő rétre, ő látni fogja a zöld színnek legkülönbözőbb árnyalatait; ha a tengert nézi, látni fogja a kék, zöld és szürke színek sokaságát; látni fogja a légköri távlatot és a színeknek egymásba olvadó nűánszait.

Látja s nézi ezt ugyan a laikus is, de a látott nem ébred benne öntudatra!

Nekünk fényképezőknek azonban nem elég a festő szempontjából látni, mert nekünk egy fontos főfaktorral is kell számolnunk t. i. a lemez «szinvakságával». Miért? mert amit mi gyakran oly festőien szépnek nézünk, ott főképpen a szín-

harmonia, a természetnek színekbeni tobzódása játsza a főszerepet, mert szemünk *ezeke*t látja. Látja a zöld és sárga színek mélységét s finomságát a legváltozatosabb átmenetbe mintegy beleolvadni az ég lazurjába vagy biborába — s önkénytelen megilletődéssel állítja be e képet, újból gyönyörködve a homályos lemezen elővarázsolt elbájoló tájban — örvend az ideális megvilágításnak is — és ha otthon a felvett képet előhívja — oh, mily csalódás éri?! Miért? mert nem számolt a lemez *színvakságával!* Mindnyájan jól tudjuk, hogy a zöld, sárga és vörös színek iránt a lemezek nem nagyon érzékenyek, vagyis, hogy a lemezre ezen színekről vetett sugarak behatása nem érvényesül oly mérvben mint a kék fény sugarai: és mégis mily gyakran tévesztjük ezen körülményt szem elől, *mert többet nézünk mint szabad volna látnunk!*

Amint a kevésbé jó szemet szemüveggel javíthatjuk, korlátolt határok között úgy javíthatjuk a lemezek színvakságát is orthochromatikus lemezek használata által; de erről máskor.

Most csak maradjunk meg a kitűzött tárgynál.

Ha meg akarjuk bírálni bármely tárgyú képnek festői hatását, ezt legegyszerűbben úgy érhetjük el, ha a tájnak — vagy tárgynak — azt a részét, melyet kiválasztottunk teljesen elválasztjuk környezetétől, vagyis az *egészből* a kívánt részt kiszakítjuk magunknak.

Ez kétféle módon érhető el és pedig akként, hogy egy körülbelül 18×24 szürke kéregpapírból 9×12 nagyságú részt úgy vágunk ki, hogy ez által egy keretet kapunk; — ezen keretet — többé-kevésbé kinyújtott karral — szemünk elé tartjuk oly módon, hogy a kívánt képből annyit lássunk, mint a mennyi belőle egy 9×12-es lemezre jut. Aki még nem kísérelte meg, kísérelje meg ezen semmi költséggel vagy fáradsággal nem járó próbát s igazat fog feltevésünknek adni, miszerint egészen másképen fogja ezen a kereten át *lát*ni a képet, mint a hogy ő ezt a nélkül *nézte* volt!

A másik módja a homályos üvegen át való alapos megfigyelés; de különböző okoknál fogva, az előbbi sokkal egyszerűbb módot ajánlatosabbnak tartjuk. Azonban ez még nem elég, mert nekünk számolnunk kell azzal is, hogy a lemez csak fehéret és feketét lát vagyis a lemeznek minden fehér, ami a természetben kék — és fekete, ami zöld, sárga és vörös, mely utóbbi két szín vegyülete adja a barna színeket; ezen két főcsoport között fekszik az ibolyaszín, mely a kék és vörös vegyülete s ezen szín árnyalatai képezik a lemez fehér és fekete tónusai közötti határsávot.

Ha most képesek vagyunk felveendő képünket oly módon látni, hogy látásunkra a színek oly kevés befolyást gyakoroljanak legalább részben, mint aminőt a lemezre gyakorolnak, akkor teljesen tisztán látunk ezen szempontból is s helyesen ítélhetjük meg előre, minő képet nyerünk, ha a felvételt tényleg eszközöljük.

Képesek vagyunk *így látni?* Hogyne, még pedig egy nagyon egyszerű segédeszközzel! Ha az imént leírt keretbe egy középvilágosságú ultramarin-kék üveglemezt illesztünk s ezen át nézzük az előbb színpompában látott képet, bámúlni fogunk a változáson! A sárgát alig fogjuk megkülönböztetni a zöldtől, a zöldet pedig alig a vöröstől, vagyis, teljesen úgy *nézzük* most szemünkkel a képet, mint a hogy azt a lemez *«látja»*. Ezen csalódás azonban csak javunkra van, mert megkimél későbbi csalódástól t. i. ha a képet e nélkül *felvettük* volna.

Képünk kiválasztásánál — ha az tájkép — fektessünk fősúlyt arra, hogy tisztán lássuk az előtér, a közép- és a háttér, mert csak ha ezen három távlati főtényező kellően érvényre jutott, érhetünk el képeinkben *mélységet*.

Igyekezzünk az előtérben egy mentől határozottabban körvonalazott tárgyat — vagy annak részét — lehető nagy méreteken elhelyezni; p. o. egy fatörzset a fa koronájának csak legalsóbb részével, vagy az útmentén egy rozoga hidat, egy viskónak sarkát, körakást, vagy élő alakot, stb. Igen hatásos kisebb vízterület vagy csermelyrész száraz gallyágakkal stb. is.

Figyeljünk arra — főképen figurális tárgyú képeknél — hogy a kép *«ne essék széjjel»* vagyis, hogy minden *kellő összhangban* legyen, zavaró, kirívó részletek nélkül és *természetesen* — nem pedig pózban — tüntessük fel az alakokat, mert pl. egy a lencsébe bámuló alak, — mely talán két kezét csipőjére fektetve, mint egy füles kancsó — a különben jó és szép képet teljesen tönkre tenni képes.

Ne akarjunk *sokat* a lemezre hozni, mert itt is beválik a közmondás: *«nulla di tropo»*, vagyis minden ami sok megárt.

Elégedjünk meg inkább *kevés*szel, de ezt a keveset aztán nézzük meg *alaposan* és így egyszerű, hangulatos, gyakran semmisnek *látszó* képeknél az eredmény legkellemesebben éppen minket fog meglepni.

Klisék. A lapunkban kiadott képeknek művészi reprodukcióiról tanuskodó kliséit az előállítási ár feléért örökáron eladjuk, vagy mérsékelt kölcsöndíj fizetése esetén más lapoknak kölcsönbe is adjuk. E klisékről készíthető mindennemű reprodukcióknak nyomtatását is elvállalja **«Az Amatőr» kiadóhivatala.**

Az első tavaszi vasárnap délután. K. Jeszenszky Lajos.

A fény kémiai hatásáról.

Szilárd Béla dr. előadása.

A börtöne ablakán kinéző rab, a sötét pincéből a besugárzó világosság felé törekvő növény, a kristályait a fény irányában növesztő ásvány egyaránt tanújelei annak, hogy világosság nélkül sem élet, sem világ nincs.

Mindenki önkéntelenül örül a napfénynek s komorrá teszi a sötétség, melyben nem zöldel a növény, nem énekel a madár.

A napfény munkakedvet ad, s aki jóban bővelkedik, szereti is a fényt, melyben a jólétet rajta más is észreveszi, de a bűnös a sötétbe rejtőzik.

Így lesz lassanként a világosság fogalma az igazsággal, a sötétségé a bűnével azonos.

A napimádó perzsa és a tűzimádó indus aligha is találhatott imádatának fonságesebb tárgyat, mint a minden jó forrását, a napot és tüzet, mely éltető erőt és meleget ad, s mely lehetlenné teszi a bűn eltitkolását.

Még maga a biblia is fénykört von szentei feje fölé.

Teszi pedig ezt azért, mert azokat igaznak és szépnek akarja feltüntetni: a világosságnál pedig lehet-e valami szebb?

Igazán szép csak a misztikus. S hiába állunk szemben ma a fényvel mint tudománnyal, bámulatunk még ma is több tudásunknál.

Szinte sajtáságos, hogy az alig kétszázéves elektromosságról sokkal többet tudunk, mint a világ keletkezése óta érzékelt fényről. Erről ma is csak feltevéseink vannak.

A fény-energia mibenlétére nézve, főképen két elmélet létezik. A régebbi *Newton*-elmélet szerint a fény bizonyos fényanyagból áll, mely szemünkbe ütődve, a világosság érzetét kelti; a másik ez idő szerint általánosan elfogadott *Huyghens*-féle elmélet szerint a fény az éternek, ezen állítólag súlytalan közegnek a rezgéseiből áll. Az előbbi elméletre nézve jellemző, hogy mivel a fény más energia-alakokból is létrejön, de meg más alakú energiává is átváltozhat, így maga is az energia egyik alakja. Tehát anyag nem lehet. Ép ezért, de meg mivel az interferencia és polarizáció jelenségeit vele megmagyarázni nem lehetett, ez elmélet helyett a *Huyghens*-félét fogadták el. Ezen elmélet alapköve az energiát vezető közegnek, a fény-éternek föltételezett súlytalansága. Súlytalanság itt egyúttal tömegnélküliséget is jelent, mivel az egész elmélet *Newton* felfogását követi e tekintetben, mely szerint a súly a test általános és jellemző tulajdonsága, s nem pedig a gravitáció energia következménye. Ha a fény hordozója, az éter tömegnélküli, úgy nemcsak hogy a létezése felől nem alkothatunk fogalmat, hanem az étermozgásokat és a fényenergia átváltozásait sem más energia-alakokká, sem más energia-alakoknak fénynyé való átalakulását nem fejthetjük meg.

Az éter mint tömegnélküli folyadék, csak filozófiai fogalom, melynek a természettudományokban helye nincs. S e fogalomra nincs is szükségünk, hogy a fényjelenségeket és az azokat kísérő folyamatokat magyarázhatjuk. Egyrészt azért, mert ha az éternek nincs tömege és súlya, surlódást nem okozhat sem a saját részecskéi között, sem más testekkel szemben. Ennek pedig az lenne a következménye, hogy az egyszer előidézett éterhullám a végtelenségig terjedne tova, azaz az éterrezgés a végtelenségig is látható lenne. Azonban a mi fényforrásaink távolható képessége igen csekély, már kis távolságban elenyésző: a surlódás megszünteti. A fény erőssége csökken a fényforrástól számított távolság négyzetével. Ha az éternek tömege nem volna, úgy az intenzitás mindenütt egyenlő lenne; minden pontot mint új energia-központot foghatnánk fel, mert hiszen az éter gerjesztésére nem szükséges újból energia. Másrészt a fénynek minden étert tartalmazó testen át kellene hatolnia.

fotósnál

lapon levő

s nem pedig, mint az valósággal történik, a test bizonyos mélységéig, hogy azután hővé alakulva, mint fény teljesen elveszsen; mert teljesen homogen testeknél még feltételezni is lehetetlen, hogy az éter annak különböző régióiban különbözőképen viselkedjék.

Másrészt különböző közegben a terjedési sebesség általában különböző, megváltozik tehát az egyik testből a másikba való belépésekor is. Ha az éter súlytalan volna, akkor sebessége nem lenne a sűrűségének, illetve a surlódásnak függvénye.

A súlytalan felvett éteren kívül semmi más tömeg nélküli testet nem ismerünk, nem lehet tehát arról sem fogalmunk, hogy az milyen lehet.

Kérdéses tehát az is, hogy tömeg nélküli közegben hordozott hullám okozhat-e interferenciát, mint ahogyan az a levegő-hullámoknál, a hangnál keletkezik.

S az ezen jelenségek közötti analogia rendkívül nagy, mind a kettő interferálhat, mindkettő a rezgésszámtól függő minőségű, ott színek, itt hangok, a hullámok összetevődhetnek ennél is, annál is. A színkeveréknek megfelel a hangkeverék. Különböző tömegben mindkettőnek különböző a sebessége és ugyanaz a visszaverődési törvénye. A jelenségeknek eme nagy rokonsága ilyen nyilvánvaló lévén, szükségtelen az egyik magyarázatára új fogalmat, a súlytalanságot elfogadni, sőt épen eme tények miatt az lehetetlennek látszik.

S az egységes természet aligha is alkotott súlyos és súlytalan testeket, hanem csak tömegeket, melyek mozgása energiát jelent. A világegyetem teste egymástól sűrűségben, konstitúcióban, potenciál-viszonyaikkban különböznek és nem tömegtulajdonságaikkban. Ez vagy mindegyik közös sajátossága, vagy egyáltalán nem létezik. Amit a szemünk mint fényt érez, az nem fény-anyag, nem is oly közeg rezgése, mely a többlettől súlytalansága által különbözik, hanem energia, amely minden közegben, mely arra alkalmas, továbbterjed, annak ellenállásán egyre gyengül, végül a surlódáskövetkeztében teljesen megszűnik. Az, amit mi éternek nevezünk, az lehet

valami igen csekély súlyú gáz, de semmiesetre sem súlytalan anyag, még kevésbé szilárd test, mely a mozgások továbbvitelére mint közeg szükséges s mely a hatásokat nem maga okozza. Ami a levegő a hangra nézve, ugyanaz az éter a fényre nézve.

Kérdhetnők, hogy ha a két folyamat azonos, sőt mindkettőt rendszerint ugyanaz a gáztömeg továbbítja, miért nem vesszük észre a fényt is füleinkkel, mint a hangot? Erre a két gáz különböző sűrűsége, az energiafajoknak egymástól eltérő természete s végül a felfogó műszerek másfélesége adja meg a választ. A fül csak azon hullámokat fogja fel, melyek aránylag nagy amplitudójúak, amelyek vezetője elég sűrű és amelyek rezgésszáma másodpercenként 40,000-nél nem nagyobb. Amennyivel nagyobb azután a fényhullámok rezgésszáma, annyival kisebb az amplitudója. Akármennyi is azonban a kettő közötti különbség, az bizonyos, hogy megfelelő körülmények között egyik a másikká átalakulhat. Míg a hanghullámok hossza centiméterekre terjed, addig a fényhullámok mérésére a milliméter 10-ezred részét használjuk.

A rendkívül csekély sűrűség megmagyarázza azt a végtelen csekély energiát, melyet az éter hordoz, megfejt egyúttal a másodpercenként billiókra menő rezgést. Ha az éter a föld gravitáció-mozgásában részt vesz és 1 m^3 levegő körülbelül 1 kg . súlyú, akkor 1 m^3 éter súlya $0.000,000,0128 \text{ g}$. Oly mennyiség ez, melyet a legfinomabb műszerekkel sem mérhetünk meg.

(Folytatjuk.)

Máramarosi amazon.

Balogh Rudolf.

Kezdőknek.

— Sorozatos ismertetés. —

Irtta: Gara Rezső dr.

IV. A mivel fényképezünk.

Tulajdonképeni fényképező készülékünk a camera obscura, melyben a kép keletkezésének helyére alkalmazván a fény iránt érzékeny felületet, erre a képet üveglencse segítségével hozzuk. A lencsét a camera obscurának fényt bebocsátó nyílására szerelik, úgy, hogy fény csakis rajta át juthat a készülékbe. Készülékeink két szempontból különböztethetők meg: állványos (stativos)-e a készülék, vagy kézi (utazó) gép. Ezeknek részletes ismertetését itt mellőzni szeretnők, egyrészt, mert az egyes most használatos kamarák rendkívül különböznek szerkezetben, másrészt mivel minden gyáros bőségesen ellátja vevőit nyomtatványokkal, melyek gyártmányainak kezeléséről felvilágosítással szolgálnak. Mi e fejezetünkben csupán csak a készülékek és főleg a lencsék elméletével kívánjuk olvasóinkat megbarátkoztatni, hogy később beszélvén és hallván a legkülönbözőbb szakelnevezésekről, megértsék azokat.

A lencse maga, mint ilyen ritkán fordul elő készülékeinkben, többnyire *objektívvel* van dolgunk, ez pedig több lencsének kombinációja.

Kezdjük a lencsékkel, ill. objektívekkel, mint a kamarák kétségtelenül legfontosabb részével.

A kép létrehozása a kamarában egy lencse segítségével: a fény törésén alapszik. A fény törése alatt *irányának azon megváltoztatását értjük, melyet a fénysugár szenved, ha egy közegből — p. o. a levegőből — egy másikba — p. o. a lencse üvegjébe — jut.*

A mi esetünkben a fény még másodszor is irányt változtat, a mikor a lencsét elhagyván,

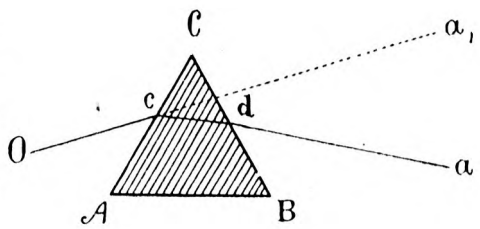
Vizi séta.

Horváth Dezső.

ismét más közegbe — a levegőbe vissza — kerül.

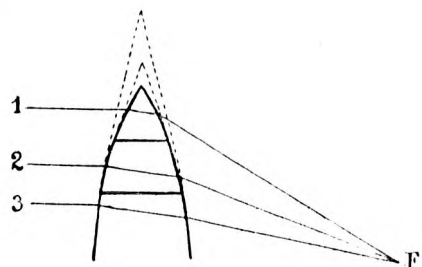
Az itt fenforgó szabályszerűségek könnyebb megérthetésének céljából nézzük először is a fény viselkedését, ha háromélű üvegprizmán halad át.

Szemünk az o pontban van, a tárgy a -ban. ABC a prizma, akkor a tárgyat a -ben véljük látni. T. i. az ad sugár irányt

változtat az üvegben, azaz a BC felületen törést szenved a dc irányban; az AC felületen ismét, még pedig a prizma alapja (AB) felé, a co irányban. A két irányváltozás összegződik s így szemünk az oc meghosszabbításán fekvő a_1 pontban látja az a képét. Mennél tompább szög alatt ér össze (*törőszög*) a prizma két fénytörő felülete (AC és BC), annál nagyobb az irányváltoztatás mértéke.

Ha már mostan az üveglencsét sok — persze különböző törőszögű — prizmából összetettnek képzeljük — úgy belátjuk, hogy a lencsére eső párhuzamos su-

garak (1, 2, 3...) az üvegen való áthaladásuk után — különböző prizmák által különböző mértékben térítettvén el irányuktól — valahol egy (F) pontban találkoznak, hiszen az 1. sugár kisebb törőszögű prizmán haladván át, kevésbé térített el irányától, mint a nagyobb törőszögű prizmán áthaladott 1. sugár és ilyen a viszony — mutatis mutandis — a 2. és 3. valamint a többi sugár között is.

Az ilyen convex lencse azért kapta a «gyűjtőlencse» nevet, mert a reá eső párhuzamos fénysugarakat *egy pontban a focusban, — gyűjtőpontban** — egyesíti.

Minden lencse két gömbfelület részei által határoltatván; e gömbfelületek központjait összekötő egyenes a lencse «tengelye» és az ezen fekvő gyújtópont távolsága a lencsétől a lencse «gyújtávolsága».

De nemcsak a tengelylyel párhuzamosan érkező sugarak, hanem mindazok, melyek *egy pontból* kiindulnak, *egy pontban* fognak ismét egyesítettetni a tengelyen; e pont a: *képpont*.

Mennél közelebb jön a lencséhez a fénysugarakat küldő pont, annál távolabb esik a kép

*«Gyűjtőpont», mert benne nemcsak a fény-, de a hő-sugarak is egyesülvén, hőfoka magasabb, mint a környezetéé.

Áhitat.

Révész Zoltán.

pontja a lencse mögött. A lencsétől egyenlő távolságban akkor lesznek, ha a fénypont a kétszeres gyújtávolságba jutott.

Ha már mostan nem pont, hanem tárgy áll lencsénk előtt, úgy e tárgy minden pontja kibocsát egy-egy fénysugárkévét, melyek mind-egyikének összes sugarai egy-egy pontban fognak ismét összeérni és keletkezik — úgy, mint azt a camera obscuránál láttuk — a tárgy fordított állású, kicsinyített képe. Természetesen, mint feljebb a fénypontnál, úgy itt is áll, hogy a tárgy közeledtekor, a képe távozik a lencsétől; ekközben a kép persze nagyobbodik.

Ha ilyen lencsét alkalmazunk cameránk világító részére és a szemközt fekvő oldal helyére egy előre és hátra elmozdítható homályos üveglapot szerelünk, úgy ezen látható a kamara előtt lévő tárgy éles határú, kicsinyített és fordított állású képe, ha az üveglapot addig mozgatjuk, míg a képpontba jut. A képpont ezen felkeresését nevezzük a «beállítás»-nak.

Mint fentebb láttuk, annál nagyobb a kép, mennél közelebb esik a tárgy a lencséhez s így nagyobb vagy kisebb képet készíthetünk a tárgy-

ról, ha készülékünkkel hozzá közeledünk vagy tőle távolodunk.

A míg a tárgy a lencse kétszeres gyújtávolságánál messzebb van, addig a képe *kicsinyített*, s ez a rendes eset a *fényképezésnél*; ha a tárgy és kép távolsága a lencsétől egyenlő, azaz a tárgy kétszeres gyújtávolságban van, úgy képe vele egyenlő nagyságú, ez az eset a tárgy természetes nagyságban való *reprodukálásakor*; ha a tárgy a kétszeres gyújtávolságon belül van, úgy képe *nagyított*; ez az eset a *kép nagyításakor áll elő*.

Ne higyjük azonban, hogy egy lencse bármely nagyságú képet felvehet! A lencse csakúgy mint a szemünk csak egy bizonyos nagyságú teret képes egyszerre belátni, e tér a lencse «látmezeje», melytől a lencse használhatósága nagy mértékben függ.

Hogy a lencse helyes és jó képet adjon, ahhoz főképen és elsősorban három feltétel ki-elégítése kívántatik.

A sugarak:

1. lehetőleg a tengely közelében jussanak a lencsébe;
2. lehetőleg kis szöget (legföljebb 3°-osat) képezzenek a tengelylyel;
3. egyszínűek legyenek, mert különböző színű sugarak különböző mértékben töretnek.

A fényképezésnél pedig ép e három feltétel nehezen teljesíthető. Természetesen ez által «lencse-hibák» keletkeznek. Ezekről és ezek mellőzéséről legközelebb teszünk említést.

Tavaszi verőfény.

Ehrlich János.

A hegyi legelőn.

Balogh Rudolf.

Képeinkhez.

Irta: Kohlman Artúr dr.

Soha könnyebb és e mellett élvezetesebb nem volt nekünk eddig e rovatnak kitöltése. Kritikailag méltatni oly képeket, melyek kivétel nélkül kitünő alkotások, vajjon nem élvezet-e ez nekünk, kik e kiváló anyagot az összes, bizony szép számmal beérkezett képek közül kiválogattuk? Mikor a kritika kemény, bár igazságos szava helyét a kiérdemelt elismerés foglalja el? . . . És reméljük, hogy ezzel a kiérdemelt elismeréssel olvasóink is adózni fognak azoknak, a kik művészi képeikkel e számunkat oly szépen illusztrálnunk segítettek.

A műmelléklet ezúttal e sorok írójának keze-munkája. Ez a tény magában véve is előírja, hogy arról mit nem szabad írunk. Azt, a mit máskor csak másodsorban engedünk át olvasóinknak: — t. i. bírálatot. E helyett elmondjuk mindazt, a mit a kép keletkezésének történetéről tudunk. Mindenekelőtt kiemeljük, hogy e kép annak készült, a mi a címe, szóval: *vázlat*. Az eredeti felvétel $12 \times 16\frac{1}{2}$ cm nagyságú üveg negatívra műteremben készült. E felvételtől azonban csak a középső, körülbelül 6×9 cm nagyságú részéről készült a diapositív. Ugy a negatív, mint a diapositív előhívása pyrogallussal történt. Mindkettőnél a cél a légyságra s az élesség mellőzésével csak a fővonalak — az arcél konturjainak, stb. — visszaadására irányult. A fejet szándékosan kissé dűltve «skurc»-ba helyeztük. A kész diapozitívról vetítő gép segítségével N. P. G. negatív papirosra készült nagyított negatív állítottunk elő, melynek beállításánál ismét csökken-

tettük egy kevésbé az élességet. A nagyított papirnegatívot hydrochinon-metol u. n. brilláns hívóval idéztük elő. És most következett a tulajdonképeni kivétel, az egyéni felfogás dolga. A sokféle másolási eljárás közül azt választottuk, mely az egyéni felfogásnak legtágabb teret enged: a gumminyomást. A rendes többnyomásos eljárás helyett, mely teljesen kidolgozott «kész» képekre vezet, csak egy nyomást eszközöltünk durva szemcsés eching-papirosra, melyet arab gummi, kettedchromsavas káli és festékből kevert oldattal vontunk volt be. Festékünk angyalvörös színű tempera festék volt, melyhez igen kevés van Dyk barnát kevertünk. A rendes másolási mértéken egy kevésbé túlmásoltuk ezuttal képünket. Ezután több mint 2 óra hosszat nyugodtan engedtük a vízben képfelületével lefelé ázni. Mikor a festék réteg már jól felázott volt, hozzá fogtunk a kép előhívásához. Ezt a Höcheimer-féle eljárás szerint, de nem finom, hanem kissé durvább fűrészpórral eszközöltük és pedig 50—60°-os víz helyett csak 30 fokos vízzel lassan és óvatosan. Mikor a kép a háttértől leválni kezdett, csak úgy nagyjában permeteztük le, hogy a fűrészpórt leöblítsük róla. A kép ezáltal kissé hirtelen, — de mégis csak nagyjában — ugrott elő. A permetező előidéző, szerepét most átvette az egyre vékonyodó gummi cső, melyet a vízvezetékhez kapcsoltunk. A gummicsőből kiszökellő gyenge nyomású vízszugárral, mint egy puha ecsettel mostuk ki azokat a széles vonalakat, melyek képünket vázaltszerűvé teszik. Egy-két vizes ecsetvonás még a hajban, háttérben s a testnek csak sejtett részein, s kész volt vázlatunk. Az egyes foltokat, szakadozott vonalakat szándékosan nem javítottuk ki, hogy ezáltal a képnek befejezetlen voltát még inkább demonstráljuk. Még csak azt jegyezzük meg, hogy a képet idehaza csupán a budapesti Photo-Club anonyim-kiállításán állítottuk ki eddig, a hol az sokak részéről kemény lesújtó kritikában részesült. Kiküldtük azután még a múlt év nyarán az Amsterdamban rendezett nemzetközi kiállításra is, melynek zsürije a képet elfogadta, ki is tüntette. Úgy az ottani napi sajtó, mint a képes művészeti és fényképezési folyóiratok, meleghangú elismeréssel nyilatkoztak e képről. Hogy vajjon a hazaiaknak vagy a külföldieknek volt-e igazságuk, azt döntsék el most olvasóink, kiknek bírálata alá *elsősorban* hocsátjuk e képünket, mielőtt azt a berlini nemzetközi kiállításra kiküldenők.

Csak most vesszük észre, hogy *saját* képünk históriájának körülményes elbeszélése által tulajdonképen lapunknak kitünő illusztrátorait fosztjuk meg attól a helytől, a mely voltaképpen őket illeti. Pedig mondhatnók még alig érdemelték meg lapunkban megjelent képek jobban a hosszabb ismertetést, mint éppen ezúttal. Szébb anyag lapunk illusztrálására — talán a karácsonyi számot kivéve — ez ideig még jofórán sohasem állott rendelkezésünkre. Egytől-egyig olyat míveltek, amelyért az őszinte elismerés mindegyiküknek joggal kijár.

Kifogyván azonban a helyből, megbocsátják-e vajjon, hogy egy kép — a mi képünk — keletkezésének története miatt, valamennyien kiszorultanak? Ezt eldönteni lesznek hívátva azok a levelek, melyeket szerkesztőségünknek lapunk megjelenése után kézbesítend a posta. Addig pedig, míg a felvetett kérdéseinkre a legilletékesebb választ nyerjük, fogadják a megrövidített művészek addig is, míg a jövő számban képeikkel behatóbban foglalkozhatunk, őszinte elismerésünket.

Téli hangulat. (Az óbudai Duna partján.)

Balogh Rudolf.

Előfizetési felhívás.

Jövő számmal új évnegyede kezdődik «Az Amatőr»-nek. Az «Amatőr»-nek minden száma legnevesebb amatőrjeink és íróink cikkeit és fényképfelvételeit hozza. «Az Amatőr» minden érdekesebb fényképezési eljárással szakszerűen és élvezetes formában ismerteti meg olvasóit. «Az Amatőr» «Kezdőknek» című rovatában épp úgy szolgál tanácscsal és útmutatással a kezdőknek, mint a művészfotografusnak. «Az Amatőr» hírt ad ezután is az összes hazai és külföldi felfedezésekről és kísérletekről s minden, a fotográfálás terén elért újabb eredményről. «Az Amatőr» közli az összes hazai és külföldi egyesületekre, valamint az azok által rendezett kiállításokra vonatkozó érdekesebb híreket. *Az Amatőr az a lap, a mely a legnagyobb áldozatoktól sem riadva vissza, elsőnek indult meg e hazában, hogy az amatőrök ezreit a tudatos és együttes működésnek hódítsa meg, a magyar amatőr-fényképezésnek dicsőségére.*

«Az Amatőr» minden számában a szöveg között elsőrangú illusztrációk foglalnak helyet.

«Az Amatőr» minden száma egy, esetleg több műmelléklettel jelenik meg.

«Az Amatőr» minden évben egy, esetleg több versenyt és kiállítást rendez és a beküldött képek közül a legjobbakat díjakkal tünteti ki.

«Az Amatőr» előfizetői részére Adás-vételcsere című rovatában előfizetőink fényképezőgépek és felszerelések vétele, eladására, vagy felvételek becserélésére vonatkozó ajánlataikat, díjmentesen közzé tehetik.

«Az Amatőr» szerkesztői üzeneteiben felvilágosítást ad minden hozzáintézett, a fényképezésre vonatkozó kérdésben.

A ki tehát a fotográfálás elemeivel meg akar ismerkedni; a ki maga is szép fényképeket akar készíteni; a ki a művészi fényképezés fokára akar emelkedni; a ki a magyar és külföldi fényképezők műveit meg akarja ismerni: az fizessen elő «Az Amatőr» művészi fényképezési folyóiratra.

«Az Amatőr» kéthetenként jelenik meg.

„Az Amatőr“ szerkesztősége.

«Az Amatőr» előfizetési ára:

egész évre...	14.— K
fél évre ...	7.— «
negyed évre ...	3.50 «
egyes szám ...	— .60 «

„Az Amatőr“ kiadóhivatala.

A fényképezőgép megóvásáról.

Kellemetlen dolog eshetik meg velünk amatőrökkel most kora tavasszal, ha — a természet megfiatalodása által megihletve — kimegyünk gépünkkel, hogy a csodás varázsú tavaszt lemezeinkkel megénekeljük. A felvételt esetleg úgy, a hogy megcsináljuk; de tapasztalhatjuk már akkor is, hogy gépünk nem jól működik. Talán elfelejtette volna hivatását a hosszú téli álom alatt? Nem; a gép nem hibás; azaz mégis *hibás*, — de ennek saját magunk vagyunk az oka. Elfeledkeztünk már arról a sok gyönyörűségről, mit gépünk nyújtott nekünk, eldobtuk a tél folya-

Hazafelé.

Potsatkó Géza dr.

mán s nem gondoztuk: most azután a gép megbosszúlja magát rajtunk.

Vizsgáljuk meg így tavasszal a renitens kis jószágot, nézzük meg mi baja s iparkodjunk a bajokat rendbehozni. Különösen figyelmebe ajánljuk amatőr bajtársainknak a következőket:

A gépnek faanyaga akármilyen lelkiismeretesen is gyártott: a telet mégis megsínyli, minthogy a hőmérséklet s nedvességi viszonyok legkisebb változását is megérzi. De a vas is ki van téve az idő viszontagságainak; a pillanatzárak megrozsdásodhatnak s ennek következtében nem jól működnek. Továbbá, ha nem jól zártuk el gépünket, a lencsét por lepi el, a hideg behatása folytán pedig a gummianyag keményedik meg.

Látjuk, hogy száznál több az ok gépünk megvizsgálására, tegyük ezt tehát mennél előbb,

úgy hogy midőn a felvételek ideje elérkezett, ne zavarjon semmi bennünket komoly munkánkban és így a fölvételeket ne idegeskedjük el.

Ajánlatosabb mindezt úgy kikerülni, hogy gépünket télen is gondozzuk; főleg pormentes, száraz helyre tegyük el. Hőmérsékletváltozástól, nagy melegtől óvjuk, nehogy a fa megrepedjen. Hogy ez kikerültessék, a farészeket kenjük be vazelinnel és síkporral. A keverék úgy készítenendő, hogy a pép sűrű legyen.

A bőrathúzat is törekeny lesz a nagy melegben, ezt is jó időnkint vazelinnel bekenni.

Ha a gummirészek megkeményednek, úgy tegyük be langyos vízbe, míg visszanyeri ruganyosságát s azután glicerinnel és ammoniak keverékkel dörzsöljük be. Különös gonddal vizsgáljuk meg az objektivet. Ha poros, tisztítsuk meg puha ecsettel, de semmi esetre sem alkohollal, a mely a fekete fényezést feloldaná. A lencsét sohase szedjük szét, csak a legvégső esetben, ha már semmiképen sem működik jól. Akkor is ügyeljünk, hogy úgy tegyük vissza, a mint eredetileg volt, vigyázva gondosan a csavarokra, mert ha hajszálnyit is változik a lencse helyzete, úgy gépünk többet nem a régi s jó felvételt így nem igen eszközölhetünk vele.

Legnagyobb ellensége az amatőrnek mégis a por. Hiába töröljük le lemezeinkről a port, — ha beteszszük a tartóba, — mikor poros a tartónk. A gombostűszúrásnyi fekete foltok csak megmaradnak, rontva felvételünk hatását.

Ha a gépet nem használjuk, a zárok sohase legyenek kifeszítve. Mindenesetre előnyös egy-néhány próbafelvételt eszközölnünk, és pedig összes kazettáinkat töltsük meg, hogy teljesen tisztában legyünk mindennel. Egy-néhány jelenségből azután megállapíthatjuk a hibákat. Így ha fátyolos a lemez, feltéve, hogy nem régi, romlottat használtunk, valószínűleg a fekete farészeknek töredezettsége az oka és ez vet reflexet a lemezre. Ilyenkor fekete lakkal segíthetünk magunkon. Fátyolképződést okoz a lencse porossága is. Megjegyzendő még az is, hogy ha soká tartjuk a lemezt kazettáinkban, ez is fátyolossá teheti.

Természetes, hogy a pillanatzár, sőt maga a készülékállvány is renoválandó, az ebből származó bajok oly számosak, hogy itt hamarjában felsorolni lehetetlen.

E helyütt csak olyan hibákra hívtuk fel amatőr társaink figyelmét, a melyek csakis a hosszú működési szünet és egyéb külső behatások folytán állanak be. Egyéb bajok már a gyártmány jóságának rovására irandók. Már pedig — hisz e lap hasábjain sokan kifejtették már — az amatőr a fényképezés hivatott művésze. Gondozzuk tehát gépünket, mintha tulajdon édes vérünk volna. A legfőbb figyelmeztetésünket azonban, mint utolsót iktatjuk ide és ez:

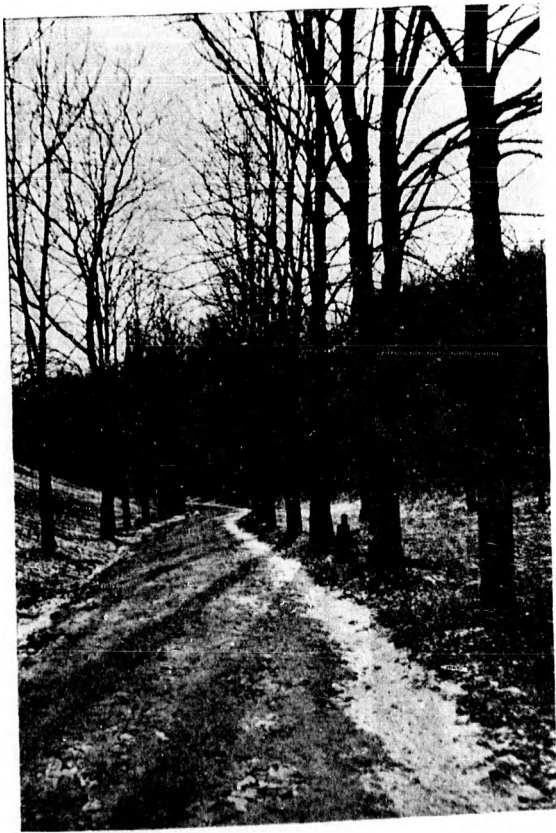
Legfőbb elvünk legyen, hogy gépünket soha kölcsön ne adjuk!!!
L. A.

„Az Amatőr“ kiállítása.

Már most óhajtjuk bejelenteni olvasóinknak, hogy úgy a lapunkban eddig már kiadott, mint ezentul kiadandó, valamint az annak idején e célból hozzánk beküldött és még ezután beküldendő képekből nyilvános kiállítást szándékozunk a tavasz végével, vagy a nyár elején rendezni, melyen «Az Amatőr» versenyén díjat nyert három kép eredetijét s a nyert okleveleket is ki fogjuk állítani.

Felkérjük tehát olvasóinkat, hogy e kiállításra szánt művészi kivitelű és lehetőleg nagyobbított méretű képeik elkészítéséhez már most hozzáfogni szíveskedjenek, nehogy a rövidre szabandó határidő miatt arról lekéssenek.

A kiállítási határnapról, tartamáról, feltételeiről és zsürijéről annak idején külön és kimerítően tájékoztatjuk majd olvasóinkat.

Erdei út.

Cs. Cseley Elemér.

Fejléc.

Mozolovszky Sándor.

Fényképezési eljárások.

Relief-utánzatok. A domborművekről készített fényképek — minőket, azt hisszük olvasóink mindegyike ismételtén látott már — igen szépen hatnak. Hatásuk a plasztikán kívül még főleg abban a körülményben is leli magyarázatát, hogy a szélső határvonalak nem metszően élesek, hanem árnyékkal szegélyezettek. Alább adjuk olvasóinknak azt a felette érdekes és figyelemre méltó kis ismertetést, melyben Kelen Béla dr. rendes tag és kiváló tehetségű művészamatőr társunk juttatott hozzánk s a mely szerint relief-utánzatok egyszerű eredeti fényképfelvétel segítségével is készíthetők. A Kelen Béla dr. ismertette eljárás lényege a következő:

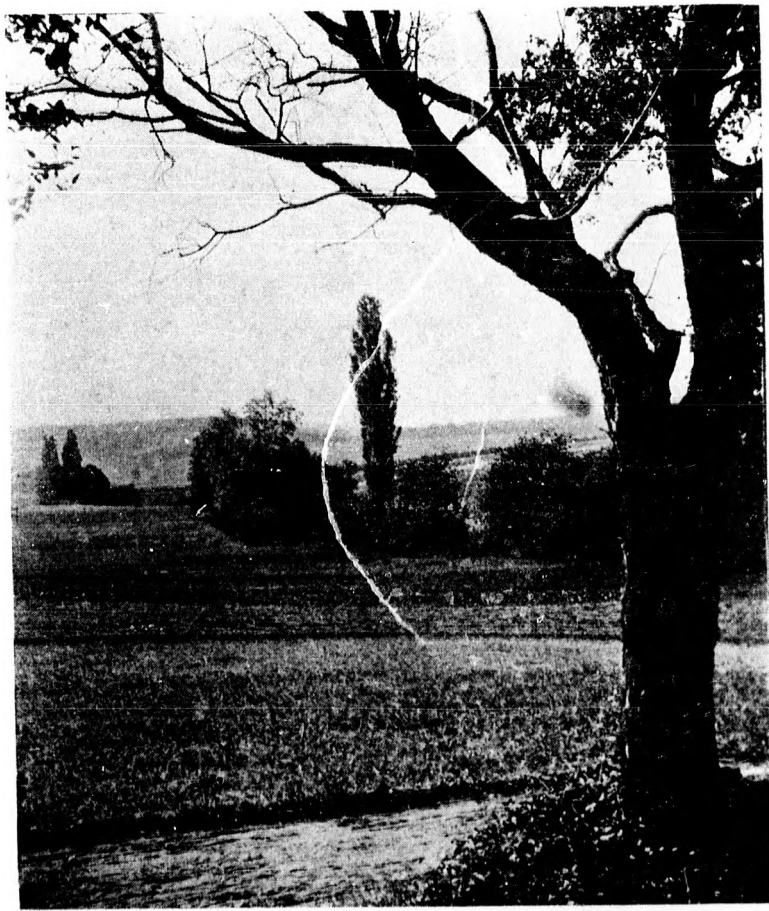
Készítsünk egy negativról rendes úton diapositívot. A megszáritás után illesszük teljesen födően egymásra a 2 lemezt, mindkettőt az üveg oldalával egymásfelé fordítva. Ha a két lemez valamely sarkára (az üvegoldalon) előzetesen egy kevés syndetikont kentünk, akkor a 2 lemez rövid idő alatt megszáradva teljesen összeragad. Természetesen mindkét lemeznek a zselatinoldala van kifelé. Az így nyert lemezről rendes másoló keretben celloidin vagy bromezüst stb. másolatok készíthetők, a melyek a megtévesztésig hasonlítanak egy márvány-relief fényképéhez. Más szóval, ha egy arcképről készítünk hasonló módon másolatot, ez a másolat azt a benyomást teszi, mintha nem eleven egyént fotografáltunk volna, hanem ennek az egyéneknek a márvány domborművű-, relief-arcképét vettük volna fel. Az összeillesztésnél ügyelünk arra, hogy a két lemez konturjai lehetőleg fedjék egymást, de ez a párszoltatás sohasem lehet teljes, mert a két kép között 2 üveglemez van s azért oldalról tekintve belátunk a két kép konturjai közé; épen ez okozza, hogy helyes egyeztetés dacára a másolásnál mégis kapunk képet. Oldalról t. i. egy kevés fény beszűrődik és az üveglapokról visszatükröződik a másoló papírra. Ha az összeragasztott lemezeket áteső fényben merőleges irányban nézzük, úgy egyenletes feketeségnél alig látunk egyebet, mert a hol a negatív átlátszó, ott a diapositív fekete és viszont. Hogy a másolat mégis domborulatot (relief) mutat, annak az az oka, hogy a negatív mindig kissé erősebb, átlátszatlanabb mint a diapositív s így a diapositív nem bírja teljesen ellensúlyozni a másolat árnyékolását. Az egész eljárás nem okozván nagy fáradságot — azt hisszük sokan fogják megkísérelni e hatásnak elérését.

Másolópapírok. Tavaszodván, a nappalok mindig hosszabbodnak, a világitási viszonyok egyre kedvezőbbek lesznek. Szívesen tér tehát vissza az amatőr fényképező a régi megszokott kimásolópapírosok használatához, a melyeknek nagy előnyük van a bromezüstpapíros fölött, miután a másolás menete ellenőrizhető. A legjobb kimásoló papírok közé tartoznak az albuminát celloidin és solio papírok. A solio a negatív legfinomabb részleteit is érvényesíti, továbbá

emeli az ellentétek hatását; különösen ez utóbbi tulajdonsága folytán gyöngébb negatívoknál is jól használhatók. Erősen másolandó, annál is inkább, mert az állandósító fürdőben halványabbá lesz a kép. Miután zselatinrétegük van, elővigyázatosan kell velük bánni; különösen arra kell ügyet vetni, hogy magasabb hőfoknak ne tegyék ki nedves állapotban. Ajánlható gyártmányok tehát a *Grail*-féle albuminat-papiros, továbbá az *Eastman*-féle, solio-, a *Lainer*-féle gobelin-papiros és a közvetlenül kimásoló és látható *Lurz*-féle platin-papiros. A celloidin-papiros gyorsabban másol valamivel, mint az aristopapiros, bár az ellentétek ennél nem olyan gazdagon nyilvánulnak meg. Jól előhívott negatívok azonban celloidinpapiroson is gyönyörű másolatot adnak.

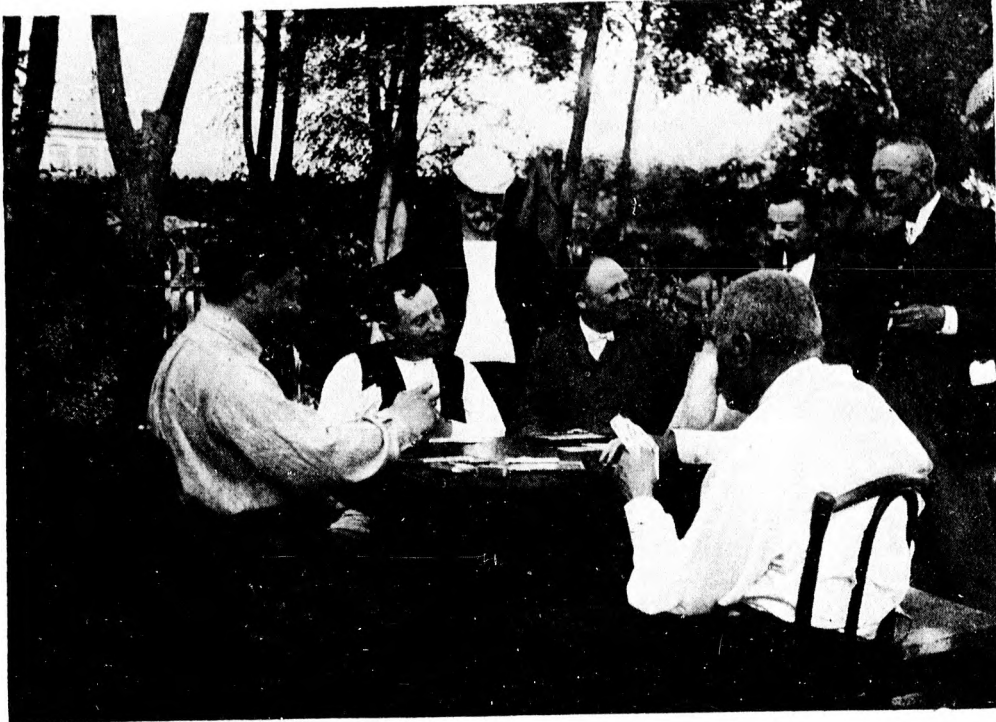
Villámfénypor veszedelme- sége. Bizonyára jó szolgálatot teszünk olvasóinknak, ha figyelmeztetjük őket, hogy mily veszedelmes robbanószer a villámfénypor. Így legutóbb Darmstadtban a Merk-féle gyárban is szerencsétlenséget okozott. A robbanás súlyosan megsebesített egy munkást. Nem mulasztjuk el ajánlani — mint a robbanás ellen kipróbált villámfényport — a dr. G. *Krebs*-féle gyártmányt.

Az előnyösen ismert Steinheil C. A. és fiai müncheni optikai gyár Magyarország- Ausztria, a Balkán-államok, továbbá a kelet részére Bécsben vezérképvisel- tet nyitott. A képvisel-eti cég: Loebenstein Lipót, Bécs, VIII., Josefstädterstrasse 48.

Tavas.

Kárász Géza.

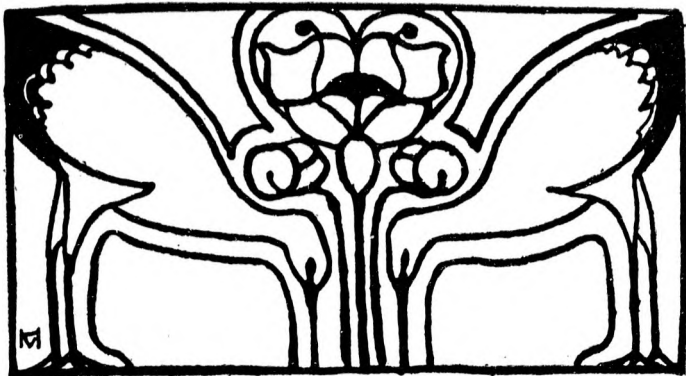
Felvétel: Rietschl-féle «Clack» géppel.

Rekontra.

Halász Henrik.

Uj árjegyzékek. Sokan — olvasóink közül is, talán — elcsodálkoznak e kis közlemény felett, mely néhány új árjegyzékről számol be. Ne feledjük azonban, hogy a fényképezéshez segédeszközökre van szükségünk. Ezeket pedig — ha csak karácsonyi vagy születésnap ajándékul nem kapjuk — bizony pénzért kell megvásárolnunk. E vásárlások eszközlése előtt felette fontos, hogy egyrészt a vásárlandó holmik rendeltetése és minősége, másrészt azoknak ára iránt már eleve tájékozottak legyünk. De az «ujdonságok»-ról is jó, ha már a vásárlást megelőzőleg tájékozódunk, mert a sok új találmány között ily készült- ség hijján nehéz a választás. Főként a kezdőknek, de a haladottnak is nagy segítségére van egy-egy jól össze- állított, illusztrált árjegyzék, mely az eddigi, jónak bevált fényképezési-cikkek mellett az összes jó ujdonságokat is felölelve s helyenként magyarázván is, vásárlásainkat nagymérvben megkönnyíti. E szempontból tehát nagy fon- tosságot tulajdonítunk a jó árjegyzékeknek. Ily kitünően és nagy gonddal összeállított árjegyzék az, melyet *Wanaus* József fényképezési szaküzlet küldött be szerkesztősé- günkhöz. Végig lapoztuk e díszesen kiállított, szépnyomású kötetet, mely tele van a legkitünőbb ujdonságokkal, és pedig többek közt kamarák tekintetében a *Zeiss*-féle Manos kamarákat, a különféle francia gyártmányokat, pl. L. *Gaumont & Cie* cégnek Block-notes kamaráját, a *Hüttig*-féle film-pack-kazettákat, új Lloyd kamarákat, a *Rodenstock* «Lumar» elnevezésű kitünő új objektivet és sok más egyéb cikket mutat be képekben és szövegben egyaránt. Nem hiába készült oly hosszú ideig e tartalmas kötet, melynél tájékoztatóbb ilyes kiadmánya a külföldi cégeknek sincs. Érdeklődőknek *lapunkra való hivatkozás esetén ingyen és bérmentve* küldi meg e díszes árjegyzékét *Wanaus* József, Budapest, IV., Deák Ferencz-utca 19. sz. ha ez iránt leve- lező lap útján fordulnak hozzá.

Egyúttal megemlítjük, hogy A. Hch. *Rietschel* híres müncheni optikai gyára is új árjegyzéket adott ki, a mely objek- tivek, pillanatzárok és kamarák tekintetében is érdekes újításokról számol be. Árjegyzéket készséggel küld az A. Hch. *Rietschel* cég München, L. Schillerstr. 28., ha lapunkra hivatkozás történik.

Hazai krónika.

A «Budai Camera Kör» estélye. Alig két-három éve áll fenn a budai amatőr fényképezőknek egyesülete. Tagjainak csekély száma — hisz alig 35—40-en vannak — s ebből folyólag szerény anyagi helyzete dacára is bizonyosságot tesz arról, hogy miként lehet — lelkesedéssel, agitálással és főleg céltudatos, komoly munkássággal — bár szerény eszközök segélyével, — mégis nagyobb szerű eredményeket elérni. Alig mulik el 2—3 hét, hogy az amatőröknek ez a kised, de lelkes csapata hol vetítő-estékekkel, hol előadásokkal, hol pedig társas kirándulásokkal ne tartaná ébren tagjainak a fényképezés iránti érdeklődését. Nemrégiben az egyesületi alelnök Papp Vilmos dr. áldozatkészsége révén már szépen berendezett laboratóriumhoz is jutott. Azóta a munkakedv még inkább emelkedett. Mostanában az egyesület kebelében mozgalom van készülöben a hazai és külföldi egyesületekkel való diapositiv és vándorló album-csere iránt. Az eszme egészséges és a külföldi egyesületek egymásközt már régen folytatnak ily csereviszonyt, mely üdvös kölcsönhatásokra vezet. Azonkívül érdekessége és szórakoztató volta mellett, még felette tanulságos is a más és más amatőrök műveinek bemutatása. Más témák, más felfogás, beállítás és világítás látókörünket bővítik, ízlésünket, iudiciumunkat és technikai készütségünket is nagy mértékben fejlesztik. A Budai Camera Kör által újból felvetett eszmét tehát melegen figyelmébe ajánljuk a többi testvér-egyesületeknek is. De ez az egyesület megtalálta annak a módját is, hogy miként lehet az amatőr fényképezés iránt a nagyközönség szélesebb rétegeiben is felkelteni az érdeklődést s ezzel egyrészt az amatőr fényképezésnek híveket szerezni, másrészt ezáltal egyesületük tagjainak számát is jelentékenyen emelni. Az e hó 7-én a Budai Polgári Casino összes helyiségeiben rendezett vetítéssel, humoros felolvasással és társasvacsorával egybekötött estélyük talán még a legvérmesebb reményeken felül is fényesen sikerült. A Budai Camera Körnek ez estélyén a főváros budai részén lakó intelligenciának színe-java jelent meg. Azt hisszük, nem becsüljük túl a megjelentek számát, ha azt állítjuk, hogy 250—300-an voltak. Az érdekes és a — legalább nálunk még — a maga nemében újdonságszámba menő estély 8¹/₂ órakor Papp Vilmos dr. alelnök elnöki megnyitójával kezdődött. Ebben Papp dr. ismertette a fiatal egyesület rövid történetét, eddigi működésének eredményeit, mintegy bemutatva az egyesületet az egybegyűlt vendégeknek. A mindvégig érdeklődés kísérte és tetszéssel fogadott elnöki megnyitót a tagok készítette diapositivok vetítése követte. Az ekként bemutatott képek közül különös tetszést arattak Papp Vilmos dr. alelnök: Buda látképe, mely a panorama-felvételeket kedvelő amatőröknek kitünő mintául szolgálhatna és néhány igazán hangulatos Drávamenti képe, melyekben főleg a víz s a felhős horizontnak lágy egymásba olvadását csodálta a közönség s gyönyörködtünk benne mi is. Tetszetek továbbá Oberhuber Jenő kitünően

jellemezett utcai alakjai, melyekkel — mint: a köszörűs, az utcaseprő, gesztenyesütő — egy-egy darab jól ellesett fővárosi életképet rögzített meg a művész lemezén. De szépek voltak Hackenberg György Ampezzo-völgyi képei is, melyek közül különösen tiszta és jól átdolgozott részleteinél fogva a Missurina-tó, a Sorapis hegység s a Tre Cini dolomit sziklái tetszetek. Ezután meg Kosuthány Bélának igen szép tiroli és olaszországi útiképei, Alexy Emilnek néhány hangulatos tájképe, Frey Lajos aldunai és Frecskay István a budapesti Photo Club assistensének érdekes s jól megválasztott képeitettek még mélyebb hatást az egybegyűltekre. Az összes képeket Papp dr. alelnök kísérte egyrészt szakszerű, másrészt ismertető, de mindenképpen szórakoztató magyarázatokkal. Úgy az egyes képek mestereit, mint a kommentárt is melegen üdvözölték az egybegyűlték. Az előadást Tihanyi Benő tagnak humoros felolvasása követte és fejezte be. E felolvasásnak, — melynek sziporkázó ötletei a jelenvoltakat folytonos derűtségben tartották — egyik főérdekessége az volt, hogy számos, a falra vetített humoros kép illusztrálta, támogatva a szerzőt a megkacagtatás — nem könnyű, — de hálás feladatának megoldásában. E vetített képek diapositivjeit Hackenberg Györgyné r. tag és Alexy Emilné színezték ki oly ízléssel és kiváló színérzékkel, mely a hivatásos festőművészeknek is becsületére vált volna. A felolvasás befejeztével percekig zajos óvációkban részesítették a szerzőt, a kinek — mint a többi közreműködőnek is — a kedélyes társasvacsora során is bőven kijutott az ünneplésből. A társasvacsora után a társaság ifjabb tagjai jó cigányzene mellett járták a táncot — kivilágos virradatig. A jó budaiak pedig egy kellemes és tanulságokban gazdag és élvezetesen eltöltött éjszaka emlékével váltak meg a budai amatörgárdának e kiváló társaságától. Sikerrüknek öszintén örültünk és továbbiakat kívánunk a jövőre nézve mi is.

Budapesti Photo-Club szerdai estéi. Az e hó 1-én megtartott estélynek egyik fénypontját Dreyschock Sándor igazgató r. tagnak: Dalmáciában, Boszniában és Olaszországban eszközölt mesésen szép és kiválóan művészies diapositivjei képezték. A művészek különös érdeme, hogy e vidékeknek a sok «Kodakoló»-tól agyoncsépett, — illetőleg agyoncsépett! — témáiból is tudott egyéni felfogása által «újat» produkálni. De találtunk e képek között olyakat is, melyeknek tárgya — bár e sokak által beutazott vidékekről készült — sem volt már az unalomig ismert. Ezzel pedig nehéz feladatot oldott meg a művész, kit képei vetítésének során is, főleg azonban annak befejeztével tagtársai melegen üdvözöltek. Friedrich Kálmán r. tag a nem kevésbé agyonfényképezett Magas Tatra-vidéki sikerült tájképeit vetítette. Végül még Jankó Gyula tag vetítette egyik jól sikerült tájképfelvételeinek diapositivjét.

Az e hó 8-iki estélyen a tagok ismét igen nagy számban vettek részt. Az estnek egyik érdekességét a csak nemrég létesült első magyar fényképezési papírgyár készítette albuminat-papírosnak és az azon készült próbaképeknek a feltaláló Grail Károly általi bemutatása képezte. E helyüti csupán csak annak konstatálására szorítkozunk, hogy az e papíron készült képek általános tetszést arattak. Az e papírok ismertetéséről szóló előadását Grail Károly az e hó 15-i szerdai összejevetel alkalmával fogja megtartani. Az előadás különösen érdekesnek ígérkezővén, felhívjuk reá olvasóink figyelmét. Ezután Purcell Béla báró r. tag mutatta be és vetítette Rácz György r. tagtársának diapositivjeit, melyeknek demonstratív célja az volt, hogy az állósított metol hívónak előnyeit beigazolja. Ez előny abban áll, hogy az állósított metol hívó úgy az alexponált, mint a túlexponált lemezeknek fogyatékoságait ki-

egyenlíti. Az alexpozíciónál az által, hogy a metol energikus hívó lévén, a részletek kijönnek; az állósított hívás pedig a kevésbé világított helyek fődését is lehetővé teszi. A túlságos megvilágításnál (túlexpozíció) éppen a metol rapid voltánál fogva a mégis világosabb részek gyorsabban és erőteljesebben fejlődnek és fődődnek, a mi a szürke egy hangúság csökkentésére, sőt gyenge, lágy ellentétekre is vezet. Magyarázatot a Purcell báró vetítette diapozitívok meggyőzően támogatták. Joanovich Pál dr., a kit találmányai révén, de szép diapozitívjei révén is felette agilis egyesületi tagnak ismer el mindenki, ez estén is igen tanulságos diapozitív sorozatot mutatott be osztott előhívási eljárásának támogatására. Ezeknek legtöbbje azonban nemcsak érdekes volt, mint dokumentum, hanem művészi szempontból kiválóan szép is. Így általános tetszést ért el velencei-, de főleg a brassói fekete templom-enteriőrjeivel, az oláh cigányleány és a medvétáncoltatók címmel elnevezhető artisztikus hatású diapozitívjeivel. Néhány egyesületi ügynek megvitatása, és a házi kiállításra már beküldött néhány képnek megtekintése után a vacsorapárt tagjai az új párthelyiségbe, az Orsz. Casinó pinczehelyiségének külön termébe vonultak, a hol még igen sok szak- és nem szakszerű témát vitattak meg a fehér asztal mellett, a szokott kedélyes modorban.

A Photo-Club nemzetközi kiállítása.

Az őszi rendezendő nemzetközi kiállítás rendező bizottsága a következőképpen alakított meg: Elnök: Esterházy Mihály gróf. Tagok: Harmatzy Dezső dr., Müller A. Bertalan, Kelemen Lajos dr., Purcell Béla báró és Sternád Béla.

Bács-Bodrog vármegyei Műkedvelő Fényképezési Kiállítás Zomborban. A kiállítás rendező-bizottsága a következő sorok közlésére kérte szerkesztőségünket: *A Bács-Bodrog Vármegyei Műkedvelő Fényképezési Kiállítás rendezősége arra kéri azon amatőröket, a kik a kiállításon résztvenni akarnak, hogy a bejelentő-lapokat f. é. március hó 31-ig a titkárhoz (Krump Vilmos tanár, Zombor) beküldeni szíveskedjenek, nehogy a kiállításra való előkészületekben fennakadás történjék.*

Adás — Vétel — Csere

Eladó egy 12×16-os David-Lechner állványos gép Bausch és Lomb Rapid-Rectilinearral, Thornton-Pickard pillanatzárral, 2 duplakazettával, állvánnyal és táskával együtt. Cím: Krausz Andor, Fő-utca, Veszprém.

Sétalovaglás, Gara Rezső dr.

Kezdő művész.

Vajda Barna.

Külföldi krónika.

Londoni kiállítás. Earls Court-ban, London SW. ez évi márc. 16-tól e hó 30-ig nemzetközi kiállítás készül, melynek egyik főérdekessége az, hogy mindennemű fényképezési kellékek, árúcikkek mellett művészi fénykép- és látképes levelező-lapok is kiállíthatók.

A párisi Photo-Club nemzetközi szalonja. Ez évi május hó 10-ikén nyílik meg és június hó 19-én zárul be a párisi Photo-Clubnak ez a kiállítása, melylyel kapcsolatosan nemzetközi levelező-lap kiállítást is rendez ez egyesület. Ez utóbbinál is kizárólag művészi felvételek állíthatók ki. Közelebbi adatokkal a Photo-Club de Paris főtitkára (44. rue des Mathurins, Paris) szolgál.

A «Freie Vereinigung von Amateur-Photographen in Hamburg, E. V.» kiállítása. E hosszú nevű egyesület április havában rövid ideig házi kiállítást rendez, melyen csupán egyesületi tagok vehetnek részt.

Pályázat. A Sönnecken & Co cég (München, Kaufinger-Str. 31. sz.) 1000 márkát tűz ki, melyek 20—200 márkás egyes díjakban osztatnak ki azoknak, a kik e cég gyártotta gépekkel a legszebb felvételeket eszköztek. A képek márc. 31-ig küldendők be a céghez. Minden további felvilágosítással is szívesen szolgál e cég.

IRODALOM.

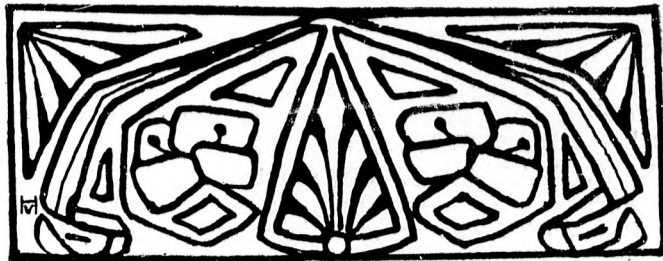
Bessenyei I. Fényképek előállítására	1.20
Meczner S. A műkedvelő fényképezés kézikönyve. Különös tekintettel kezdőkre. 28 képpel és 4 képmelléklettel	3.20
Moller M. A fotografálás elemei	4.—
Sajóhelyi B. Fotografálás	—60
Schmidt F. A gyakorlati fotográfia kézikönyve. Kötve Allilm M. Die Grundlinien der Amateur-Photographie. Ein kleines Handbuch für Anfänger und Geübte	6.—
— Die Photographie	3.—
— Die Photographie	1.80
Anschütz O. Die Photographie im Hause. Lehrbuch für Amateure. I. Das Porträt.	3.60
Bühler C. Kleines Lehrbuch der Photographie. Zur Selbstbelehrung	1.20
Burton W. K. ABC der modernen Photographie	1.80
Dawid L. Ratgeber für Anfänger im Photographieren	1.80
— Die Moment-Photographie	9.60
Emmerich G. H. Werkstatt des Photographen. Ein Handbuch für Photographen und Reproduktionstechniker, mit 12 Tafeln u. 255 Abbildungen im Text (1904.) kötete	9.60
Eder J. M. Ausführliches Handbuch der Photographie. I. Thl. I Hälfte. (A II—IV. kötet is megjelent.)	14.40
Gut Licht. Jahrbuch und Almanach für Liebhaberphotographen. Redig. v. Schnauss. XI. Band. 1905. Füzve 1.80, kötve	2.16
Günzel G. Die Amateurphotographie	1.20
Hanneke P. Die Herstellung von Diapositionen zu Projektionszwecken	3.—
Hauberisser G. Wie erlangt man brillante Negative und schöne Abdrücke. 13. Aufl.	1.50
Halm E. Photographie bei künstlichem Licht	3.—
Jahrbuch für Photographie und Reproductions, technisch f. 1904. Herausg. J. M. Eder	9.60
L'Annuaire photographique 1904	3.60
Annuaire Général et International de la Photographie 1904. Kötve	6.—
The American Annual of Photography 1904	6.—
König E. Die Farben-Photographie	3.—
Lettner G. Skioptikon, Einführung in die Projektionskunst. 3-te Auflage	1.80
Loescher. Leitfaden der Landschafts-Photographie	4.32
Miethe A. Lehrbuch der praktischen Photographie. 2. kiadás.	12.—
Schnauss H. Die Blitzlicht-Photographie. 3. kiadás	4.20
— Photographischer Zeitvertreib. 7. kiadás	4.80
Schnauss J. Leitfaden der Photographie	3.—
Spörl H. Praktische Rezeptsammlung für Fach- und Amateurphotographen	3.60
Vogel E. Taschenbuch der praktischen Photographie. 11. kiadás.	3.—
Vogel H. W. Handbuch der Photographie. 4 kötet	54.—
— Photographie	3.—
Wagner A. Műkedvelő fotografálás	—20
Trutat. Le Cliché photographique	4.20
— Les Procédés pigmentaires	1.50
Rouyer. La Gomme Bricksamatör	2.40

Folyóiratok.

«Az Amatör»	1/4 évre	3.50
Amateur-Photograph. Monatsblatt	1/4 évre	1.50
Mitteilungen, photographische. 24 füzet évenként. 1/4 évre	3.60	
Photographen-Zeitung, allgemeine v. Miethe. 52 szám évenként	3.—	
Ratgeber für Amateurphotographen. 24 szám évenként. 1/4 évre	— 96	
Wochenblatt, photographische von Gaedicke. 52 szám évenként	3.—	
Bulletin de la Société française de photographie. 24 szám évenként	21.84	
Amateur Photographer. 52 szám évenként, egész évre	15.24	
British Journal of Photography. 52 szám évenként	14.40	
Photography. 52 szám évenként	9.60	
Gut Licht. 1905.	1.80	

E művek és folyóiratok állandóan raktáron vannak, vagy megrendelhetők

TOLDI LAJOS könyvkereskedésében
Budapest, II. ker., Fő-utca 2. sz.

Szerkesztői üzenetek.

E rovatban a szerkesztőség készsággel ad szakszerű felvilágosítást minden hozzá intézett, a fényképezésre vonatkozó kérdésben.

Kérjük lapunk barátait, hogy amatör-ismerőseik címét velünk, lapunk terjesztése céljából, közölni sziveskedjenek.

Azokat, kik képeiket közlés vagy bírálat végett lapunk szerkesztőségéhez beküldik, arra kérjük, hogy a legkifogástalanabb kivitelű, nem pedig elrontott, aranyfűrdőben vagy előhívóban agyonnyomorgatott másolatokat juttassanak hozzánk, mert csakis kitünő másolatokról készíthető jó klisé, már pedig a szép reprodukció valamennyink közös érdeke. Azonkívül még arra kérjük, hogy a kép hátára nevüket, pontos lakcímüket, valamint a kép címét feljegyezni sziveskedjenek.

Kérjük t. olvasóinkat, hogy képeket, reklamációkat, valamint minden — a lapra vonatkozó — írásbeli közleményt, lapunk szerkesztőségéhez (VII., Király-utca 89. sz. alá) beküldeni sziveskedjenek.

Többeknek. Lapunk múlt évfolyamának 1., 3., 4., 5. és 6-ik számai megrendelhetők kiadóhivatalunknál a pénz előleges beküldése mellett. A 2-ik szám — a nagy érdeklődés folytán, amelyet az amatörök Tóth Bélának műmelléklete és cikke iránt tanúsítottak — annyira kifogyott, hogy a meglévő tartalékszámokból legnagyobb sajnálatunkra széjjelküldés már nem történhetik.

V. J. Dés. Beküldött képét legnagyobb sajnálatunkra nem közölhetjük, miután tárgya nem megfelelő. Kiadóhivatalunkat utasítottuk a hiányzó szám megküldésére. Szavazatát a többiek közé soroztuk.

«Székesfehérvári Amatör-Club». Köszönetük s elismerésük jól esett nekünk, mert arról biztosít bennünket, hogy egyesületük iránt eddig is tanúsított s a jövőben is tanúsítani szándékolt jóindulatunk kellő méltánylásra talált. Szívélyes üdvözlésüket viszonzozzuk.

Sz. N. úrnő Eger. Sorait vettük s a tisztelet-példányt ezentul is szívesen küldjük. Képei nagyrészt sikerültek s legközelebb küldünk belőlük néhány másolatot. A legjobb lapunk egyik közeli számában kiadjuk.

F. R. úrnő Csaroda. Szerkesztőségünkben tett személyes látogatásának emléke még mindig élénk örömmel és büszkeséggel tölti el lelkünket, Igenis büszkéek vagyunk arra, hogy Önt «Az Amatör» csábította a fényképezés művészetét ápolók táborába. De még büszkébbek arra, hogy Ön az alatt a három hónap alatt, mióta lapunk útmutatása alapján fényképez, témáinak megválasztásában, beállításában és felfogásában oly művészi ízlést tanúsít, mely arra a reményre jogosít már most bennünket, hogy már rövid idő multán — a technikai kezdetlegességeket levetve — lapunk legszebb illusztrációit köszönhetjük majd Önnek. Egyúttal figyelmébe ajánljuk azokat a képeket, melyek különösen megnyerték tetszésünket és ha egyikéről-másikáról jobb másolatot küld be hozzánk, már ezekből is kiadnánk — már csak azért is — egyet-kettőt, hogy a sok, már évek óta vaktába pemecselő amatörtársainknak megmutassuk, hogy nemcsak az évek sora és a drága, finom gép, hanem főleg a művészi ízlés és megfigyelés, a szakképek olvasása, a mások műveinek szemlélete és a magunkéval való összehasonlítása fejleszti ki a fényképezőben — a tudást.

K. E. Budapest. Beküldött másolatai jobbak a multkoriaknál s néhányat azokból ki is fogunk adni. A «Photo Club

Hivatalos Közlönye» annak idején címére elküldetett s valószínűleg a postán veszett el. Amennyiben fölösleges példányaink még vannak, készséggel küldünk egy újabb számot

G. H. Késmárk. Nevezett kérdésben forduljon Huzella sportüzletéhez, Budapest, IV., Váci-utca, Haris-bazár, hol turista eszközökről árjegyzéket is kaphat.

K. N. festőművész, Budapest. Képei közül 5 drbot megbízottjának G—y K—l úrnak átadtunk, «Szlavonai leány» című képét azonban legszorgosabb kutatásunk dacára sem tudtuk megtalálni s így azt sajnálatunkra vissza nem származtathatjuk.

«Magyar Jogász-Ujság» szerk. A felajánlott csereviszonyt elfogadjuk s a lapot továbbra is küldeni fogjuk.

Dr. O. G. ezredorvos Kassa. Beküldött képei legnagyobb sajnálatunkra nem közölhetők. Reméljük, hogy minél hamarabb jobb képekkel fog bennünket megörvendeztetni.

W. A. Baja. Beküldött képe a rossz felragasztás következtében tele van gyűrődéses vonalakkal, a mi a klisén látható volna. Ennek elkerülése végett, szíveskedjék újabb, jobban felragasztott másolatot beküldeni s ha sor kerül reá, szívesen leközzöljük.

G. K. gyógyszerész Cs. Sándorfalva. Lapunk mult évfolyamának 6. számát postán megküldjük, s kérjük az ellenértéknek szíves megküldését.

K. Z. Budapest. Beküldött képei közül «Az áhitat» című a legjobb. Kiadjuk. Régi képei sorsát hallgatásunk eléggé jelzi. Azokra egyenként nem térhetünk vissza, miután kikeresésük túlságos nagy fáradságot okozna.

K. G. Budapest. Szerkesztőségünkben tett látogatásának őszintén örültünk, annál is inkább, mert az ennek alapján hozzánk származtatott képei közül oly művészi kvalitásúakra akadunk, melyek a lapunkban való megjelenésre feltétlenül számíthatnak. Az ígért s «Gem» papiroson készült másolatokat mielőbb elvadjuk.

K. E. Szeged. A «Modern Könyvtár» könyvkölcsönző vállalat a vidéken is elfogad előfizetéseket. Könyvjegyzéket s prospektust szívesen küld, ha ez iránt levelezőlapon hozzájuk fordul. Előfizetők tudunkkal fotografiai munkákat is olvasnak.

P. G. dr. Kassa. Beküldött képei úgy téma mint felfogás tekintetében kiváló művészi kvalitásokra engednek következtetni. «Hazafelé» c. képe annyira megtetszett, hogy azonnal klisiroztattuk. «Téli táj» c. képéről kérünk Grail-féle fényes albuminat papiroson készült briliánsabb másolatot. Többi képei is sorra kerülnek.

H. V. Dés. Beküldött képei sajnálatunkra nem közölhetők, de bármikor jobbakat juttat hozzánk, kiadjuk.

P. E. Budapest. «Tavaszi hangulat» c. képe, miután a rajt lévő alakok nagyon is belenéznek az objektívbe nem közölhető. «Park részlet» c. képe nem rossz ugyan, de ebből a fajtából már annyit mutatunk már be, hogy szinte unalmassá válnék. Különben mindkettő klisirozásra nem alkalmas papiroson készült.

P. G. dr. Szamosújvár. Beküldött hó-felvételei közül 1--2-t a legszebbek közül fejlécnek adunk ki lapunk valamelyik közelebbi számában.

P. G. dr. Kassa. 1. Ujabbban hozzánk származtatott képei közül egyet-kettőt a közölhetők közé soroztunk. 2. Régebbi képei közül azokat, melyeket kiadni nem szándékozunk, kívánságára — kivételesen — visszaküldjük. 3. Egyesek hátlapján megjegyzéseket is fog találni. 4. A már megjelent képeinek kitűnő kliséit átengedjük és pedig az előállítási ár (önköltségünk) feléért. 5. Ha a tájképekről képeslevelezőlapokat óhajt készíttetni, illetve nyomtatni, ezeket lapunknál is megrendelheti.

K. Gy. Alsó-Kubin. Arcképei beállítás és felfogás tekintetében ugyan gyengék egy kvéssé, de úgy világításuk, mint a lemez-átdolgozottságuk s lágy átmeneteik igen jó technikai készséget mutatnak.

A. J. Felső-Lövő. Ime mégis csak sikerültebb dolgokat is látunk öntől, mint a minőket első alkalommal hozzánk juttattott. Ezek közül a 4. sz. (A Séd (?) partján c.) igen jól felfogott, hangulatos kis kép. Kérünk erről és a «Delelő» c. műről is fényes Grail-féle albuminat, Gem P. O. P. vagy Lainer-féle papiron készült kékesre színezett jó másolatot.

K. A. Veszprém. Adás-vétel-csere rovatunkban már e számban készséggel kiadjuk hirdetéseket, melyet éppen lapzártakor vettünk kézhez. Képei jó technikára vallanak. Hiányzik azonban belőlük az, a mi a rutiniét a művésztől elválasztja — a művészi felfogás. Reméljük azonban, hogy ez irányban is nemsokára meg fog felelni azoknak a várakozásoknak, melyeket munkásságához fűzünk.

Z. L. tanár Békés-Csaba. «Zuzmarás-fák» c. képe ismét oly kitűnő munka, hogy azt méltóan, kitűnő reprodukcióban óhajtjuk kiadni.

tanók kiadni. E végből klisörünknek fényes papiroson készített oly briliáns másolatra volna szüksége, melyen a fákon a zuzmára és hó fehérebben, ne pedig féltónusban látszék. A mély árnyékok (mélységek egyáltalán) mélyebbek legyenek. A másolásra talán alkalmas volna a Gem P. O. P. vagy a Rigler gyártotta Grail-féle albuminat papiroson. E képre azonban sürgősen szükségünk van.

cs. Cs. k. Budapest. Képe lapunk legutóbbi számába már bele is volt törölve, ámde még az utolsó percben beérkezett aktuális cikk miatt helyszűke következtében egy másik képpel együtt kiesett. Azt a tartalomjegyzékből is töröltük. Ígétünket tehát most váltjuk be. Az ígért cikk kéziratát kérjük s hasonló küldeményeket a jövőben is köszönettel vesszük. Mert míg tájképet annyit küldenek olvasóink, hogy maholnap szekérre való lesz, addig figurális dolgot, arcképtanulmányokat csak néha-néha — egyet. Cikkeket, fordításokat, apróbb kis szakközleményeket tartalmazó kéziratot azonban — sajnos — egy sornyt sem. Ezek mind szerkesztőségünk tagjainak pennái alól kerülnek ki. Pedig hát az efféle — az amatőrfényképezés körüli irodalmi tevékenység annál is inkább kultiválandó volna, mert ez által nálunk is annak öndlő irodalma keletkezhetnék. De másrészt bizony a mai nehéz munkánk súlyos terhének legalább egy kis részét levennék a mi vállainkról is amatőrtársaink. S hány oly kitűnő amatőr van a hazaiak között, a ki bár tudna, csak azért nem ír, mert — eddig még nem írt.

B. R. Budapest. Valamennyi képét egy számban nem adhattuk ki — bármily mesteriek is — mert különben ezzel jó képei közlésére már hónapok óta várakozó sok amatőrtársunkat rövidítenők meg.

M. y Ö-n. Nagyléta. «Lesben» című képéről briliáns, fényes másolatot kérünk. Ha ezt beküldi, kiadjuk a képét.

Sz. R. mérnök Budapest. A szerkesztőségünkbe személyesen felhozott képei közül egy sem alkalmas a klisirozásra.

Cs. K. Nagykanizsa. «Délutáni szórakozás» c. képe igen sikerült interiőr-arckép tanulmány; csak az a kár, hogy a szögletes bútorok képezik a háttér. Mert a környezet (millió) igen sokban emelhet vagy ronthat is a képen. Mégis lehetséges, hogy kiadjuk.

Dr. E. Ungvár. Utóbb beküldött képeivel — sajnos — nem vagyunk megelégedve. Reméljük, hogy ezek a multkoriakat megelőző időből származnak? Ellenkező esetben Önnél határozott «esés» mutatkoznék.

J. L. Bodajk. A legjobbat kiadjuk. A többi kevésbé sikerült, hiányzik belőlük a figyelmet lebilincselő valami — a művészi sajátosság.

V. B. földbirtokos Palást. Beküldött képét jónak ítéljük s ezt legjobban azzal fejezzük ki, hogy kiadjuk. Lloyd gépevel, — mely valószínűleg szintén a drezdai Hüttig & John cég gyártmánya — tehát nagyon meg lehet elégedve. Az Ilford lemez, mint azt szobafelvétel bizonyítja felette érzékeny s ezért ily célokra igazán alkalmas. De talán ugyanily jó eredmény volna elérhető a Gem lemezzel is, a mely pedig tetemesen olcsóbb? Az «Agfa» gyártmányok mind kitűnő jó minőségűek és megbízhatók, a mi nagyon sok. Már a Kurz-féle celloidin papírra készült másolata ugyancsak nem felelt volna meg klisörünknek, mert e papír csak a legkeményebb negatívra ad briliáns másolatot. E célra már sokkal alkalmasabbak a Grail-féle albuminat, az Eastman-féle solio és a «Gem» P. O. P. és a Lainer-féle különböző fényérzékeny kimásoló papiroson.

P. A. műépítész Budapest. A beküldött képei igen jó ajánló levelek és kitűnő reklámképek volnának a Kodak társaságnak. Egytől egyig élet, szép rajzu, jól világítottak. Hó felvételei közül a 6., 7. és 8. számú, a többi közül az 1. sz. olasz tájképet és az 5. sz. pulykát soroztuk be a közölhető képek közé. Legművészebb azonban mégis az 5. sz., melyről nem jó, de kitűnő újabb másolatot fényes papírra vagy esetleg jó pigment, gumminyomású, vagy akár csak 18×24-es kitűnő brómezüst nagytárat mihamarabb kérünk, mert már legközelebbi számban ki óhajtjuk adni.

Szerkesztő: Kohlman Artúr dr.

Kiadja: A szerkesztőség.

Szerkesztőség: Budapest, VII., Király-u. 89.

Kiadóhivatal: Budapest, V., Honvéd-u. 10.

A hírneves angol gyártmányok közül is kiemelkednek a „GEM“ Dry Plate Co. Ltd. készítményei.

A „GEM“ szárazlemezek,
 a „GEM“ chlorezüst kimásoló,
 a „GEM“ chlorbromezüst (gaslight),
 a „GEM“ bromezüst papirok

minden tekintetben a legtökéletesebbek. Néhány hét alatt bevezették a legnagyobb műtermekbe és használják a legkényesebb ízlésű amatőrök is.

Kaphatók a „GEM“ Dry Plate Co. Ltd. vezérképviselőségénél:

HERBST SAMU PHOTOCHEMIGRAFIAI MŰINTÉZETÉBEN

Budapest, VII., Miksa-utca 8. sz. és minden szaküzletben.

———— Kapható: —————

WANAUS JÓZSEF FÉNYKÉPÉSZETI SZAKÜZLETÉBEN

Budapest, IV., Deák Ferencz-utca 19. és minden más szaküzletben.

☐ Tessék árjegyzéket kérni! ☐

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni!

HERBST SAMU

REPRODUKÁLÓ MŰINTÉZETE
BUDAPEST, VII., MIKSA-U. 8.

Legújabb speciális eljárás szerint készült művészi clichék, melyek az eredetinek legintimebb sajátosságait, szépségeit
□□□□□□ teljes hűséggel visszaadják. □□□□□□
KÜLÖNLEGESSÉG: Clichék háromszinnyomáshoz (Chromotypia).
□□□ Minták, árajánlatok kívánatra bérmentve. □□□
TELEFON 424.

TELEFON 82-24.

A

TELEFON 82-24.

MODERN KÖNYVTÁR

KÖNYVKÖLCSÖNZŐ VÁLLALAT

BUDAPEST, VI., KIRALY-UTCZA 70.

MODERN KÖNYVTÁR.

Budapesten előfizetőinek házhoz szállítja, vidékre pedig postán küldi a magyar, francia, angol és német irodalom legújabb termékeit.

A „Modern Könyvtár“ módot nyújt mindenkinek arra, hogy csekély előfizetési díjért, minden új könyvet elolvashasson. A „Modern Könyvtár“ az előfizetési bejelentéseket levelezőlap vagy telefon útján kéri; prospektussal szívesen szolgál!

J. HAUFF & Co., G. m. b. H., FEUERBACH (Württemberg).

Legnagyobb érzékenységű

Hauff-féle szárazlemezek

Pillanatlemez, 27° W. = 17° Sch.

Ortochromatikus (színérzékeny) pillanatlemez, 27° W. = 17° Sch.

Fényudvarmentes lemez, 24° W. = 14° Sch.

Fényudvarmentes ortochromatikus lemez, 24° W. = 14° Sch.

Legtisztább preparálás. □ Legnagyobb egyenletesség. □ Kitünő fedés és átlátszóság. □ Finom szemcsézet. □
Nincs sárga színezés, ennél fogva minden előhívóra egyenlően alkalmas. □ Álló-előhívásra kiválóan alkalmas.

Egyenlő árak valamennyi fajtára nézve.

Kapható az összes fényképezési szaküzletekben.

Brust J. és Fia Budapest, IV., Váci-utca 12. sz.

Ha a legfinomabb angol, valamint honi ipar gyártotta szövetekből;
ha a legjobb angol szabás szerint;
ha a legkényesebb igényt is kielégítő izléssel óhajt ruházkodni;
ha előkelő, művészi díszmagyart óhajt készíttetni, — forduljon

Brust J. és Fia angol úri szabó céghez

Mütermé:

Budapest, IV., Váci-utca 12.

Telefon-szám
11-72.

Megrendeléseiknél szíveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni!

BELLER REZSŐ

FÉNYKÉPÉSZ

IV., EGYETEM-TÉR 5. (I. EM.)

Elvállal jutányosan mindennemű amatőr fényképezési munkát, fényképezési különlegességek készítését, u. m. gummi-, pigment- és platinnyomást. Negatív-papír és bromezüst nagyítást. Filmek kidolgozását. Gyors és pontos szállítás!

Amatőrök szakszerű kiképzése bármely fényképezési eljárásban.

HERBST SAMU

REPRODUKÁLÓ MŰINTÉZETE
BUDAPEST, VII., MIKSA-U. 8.

Legújabb speciális eljárás szerint készült művészi clichék, melyek az eredetinek legintimebb sajátosságait, szépségeit teljes hűséggel visszaadják.
KÜLÖNLEGESSÉG: Clichék háromszínyomáshoz (Chromotypia).
Minták, árajánlatok kívánatra bérmentve.
TELEFON 424.

KÜHLE & MIKSCHÉ

Wien, VI., Mariahilferstrasse No. 3.

Sürgöncyzím: Kühle Wien Pietznerhaus.

Magy. kir. postatakarékpénztár száma 4055.

TELEFON 3256.

Vezérügynöksége és egyedüli elárúsítója Magyarország-Ausztria és Oroszország részére a

Westendorp & Wehner KÖLN a. Rh.

szárazlemezgyárának.

Mint utólérhetetlen és egyedülálló színérzékeny pillanatlemez, ajánljuk az amatőrök körében általánosan ismert és jó hírnek örvendő

COLOR-lemezt,

melyet a leghasználatosabb nagyságban teljesen friss állapotban állandóan raktárunkon tartunk.

KRISTÁLY ÁSVÁNYVIZ

Természetes hydrocarbonátos ásványvízforrás, mely szénsavval telítettik. Az emésztést elősegítő pompás asztali ital. Vidékre és külföldre fuvardíjmentes szállítás.

Kéijen árjegyzést a Szt. Lukácsfürdő Kutvállalattól, Budán.
St. Louis 1904. : GRAND PRIX.

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni!

C. Reichert

Optisches Institut

Wien, VIII., Bennogasse 24—26.

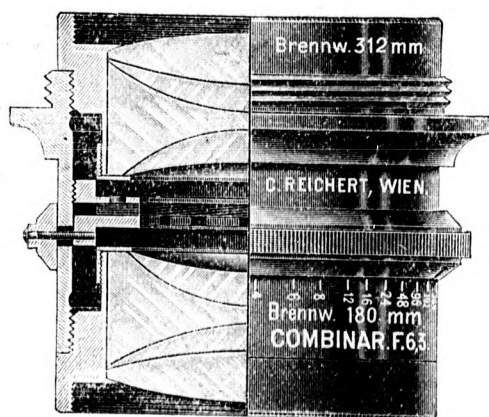
□ □ □ □ Különlegesség: □ □ □ □

Mikroszkopok, Mikrotomok,
Polarisatio- és Vetítő-gépek.

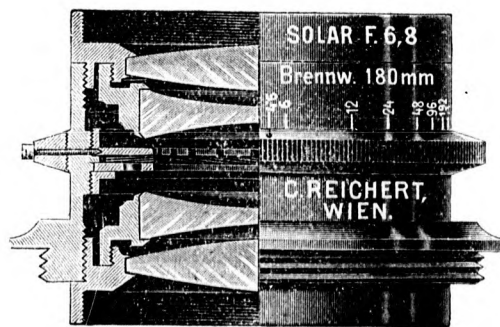
Uj! Fényképezési objektívek Uj!

Combinar F: 6, 3
F: 12, 5

Solar F: 6, 8

Oesterr. Patent No. 14154
D. R. Patent No. 153525
Engl. Patent No. 17477

Oest. Patent No. 15913

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni!

A hírneves angol gyártmányok
közül is kiemelkednek a „GEM”
Dry Plate Co. Ltd. készítményei.

A „GEM” szárazlemezek,
a „GEM” chlorezüst kimásoló,
a „GEM” chlorbromezüst (gaslight),
a „GEM” bromezüst papírok

minden tekintetben a legtökéletesebbek.
Néhány hét alatt bevezették a legna-
gyobb műtermekbe és használják a leg-
kényesebb izlésű amatőrök is.

Kaphatók:

a „GEM” Dry Plate Co. Ltd. vezérképviselőségénél

HERBST SAMU

photochemigraphiai műintézetében

BUDAPEST, VII., Miksa-utca 8. szám

és minden szaküzletben.

Tessék árjegyzéket kérni!

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni!

RIGLER JÓZSEF EDE

papírneműgyár részvénytársaság

Első magyar fényképezési papírok gyártási osztálya

BUDAPEST.

Grail albuminat-papírja jelenleg a világ legjobb kimásoló papírjainak egyike! ○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○

Tessék kísérletet tenni!

Az albumat-papíros gyorsan és brillánsan másol, szép fehéreket és remek fokozatokat ad. Rétege nem törékeny és nem ragad. Papírja nem szakad. Meleg színező fürdőben vagy hófok mellett oldhatatlan, nyúlékony és erős. Az albuminat-papírossal — az előírás betartása esetén — bármily szín és nuance könnyen elérhető. **Az albuminat-képek határtalanul tartósak.**

ÁRAK:

A fényezett papír ára 50/66 %m. nagys. ívekben könyvenként K 18.—, 1 ív K —.80
 « fénytelen « « 50/66 « « « « « 22.—, 1 « « 1.—
 « « szemcsés papír ára 50/66% nagys. ívekben « « 24.—, 1 « « 1.20
 « papír kisebb alakokban csomagként á « 1.—, 1.20 és 1.40 is kapható.

Beszerezhető fenti cég központjában és fióküzleteiben, valamint minden bel- és külföldi fényképezési szaküzletben.

WANAUS JÓZSEF

fényképező készülékek és saját készítményű
szükségleti cikkek raktára

BUDAPEST, IV., DEÁK FERENCZ-U. 19.

Dús raktár: ↗
Szalon, utazó-
Kodak és egyéb
kézi kamarákban.

Lloyd kamarák.

↖ A leghíresebb
gyártmányú objec-
tívek. ★ Celloidin,
aristo, bromezüst-
papírok. ★ Kiváló jó minőségű lemezek. ★
Mindig friss vegyis-
erek állandóan raktáron.

Mindennemű fényképezési munkákat elvállalok. □ Sötétkamarám a t. amatőr fényképező uraknak és hölgyeknek rendelkezésére áll.

==== TELEFON 367. ====

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Földes Gyula

FESTŐMŪVÉSZETI
SZEREK
SZAKÜZLETE

SPECIALGESCHÄFT FÜR
MALUTENSILIEN

BUDAPEST
N. ESZKŐ ÚT 6
KLOTILD PALOTA.

Szakszerűen berendezett raktár a festészet körébe tartozó összes cikkekből.

Árjegyzéket készséggel küldök.

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni!

ACTIEN-GESELLSCHAFT FÜR ANILIN-FABRIKATION, PHOTOGR. ABTHEILUNG — BERLIN SO. 36

Elnevezés-védelem.

Használatra kész "AGFA"-előhívó

Szabadalmak.

A Rodinal felette tömény előhívó-oldat, mely használatra, az expozíció és lemezajta szerint, 15—40 rész vízvezeték- vagy kútvízzel hígítandó.

RODINAL

Védjegy.

UNAL

Az Unal Rodinal szilárd állapotban és használatra csupán az előírt mennyiségű vízzel hígítandó. — Vízvezeték vagy kútvíz teljesen megfelel.

Felette kényelmes használat. Mindennemű lemezek és filmek, valamint diapositívek és brómezüst papírok előhívására felette alkalmas.

Gyorsan, fátyolmentesen és erőteljesen dolgozik, kitűnő keresztülrajzolással valamennyi fokozatban. Különösen pillanatképek előhívására ajánlható.

Tetszés szerint ellentétekben dús vagy lágy képek nyerhetők. Hőmérsékletváltozások emlí-

tést sem érdemlő befolyást sem gyakorolnak. Tartósságuk kitűnő.

Rendkívüli módon kiadós és ennél fogva takarékos és olcsó használat.

Az Unalnak a Rodinal felett még előnye a képzelhető legnagyobb töménység is és ennél fogva a legkisebb térfogatú és legcsekélyebb súlya által is kitűnik. — Továbbá palacktörés csaknem lehetetlen.

Az Unal par excellence egyetemes előhívó!

Közelebbi adatok az „Agfa“ Minden egyes csomagolási burkolathoz pontos használati utasítás van mellékelve. Kapható minden fényképezési kézikönyvben. Kapható minden fényképezési szaküzletben.

RODINAL: eredeti palaczkok

	1/20	1/10	1/4	1/2	liter
	1.20	2.—	3.60	6.—	korona.

UNAL: eredeti palaczkok

	2 gr.	5 gr.	10 gr.	20 gr.	40 gr.	100 gr.
	100 kcm.	250 kcm.	500 kcm.	1 liter	2 liter	5 liter oldat részére
	—30	—50	—65	1.20	2.—	3.60 korona.

Dobozokban: 10×2 gr. 2.55, 5×5 gr. 2.30, 5×10 gr. 2.90 korona.

Brust J. és Fia Budapest, IV., Váci-utca 17. sz.

Ha a legfinomabb angol, valamint honi ipar gyártotta szövetekből;
ha a legjobb angol szabás szerint;
ha a legkényesebb igényt is kielégítő izléssel óhajt ruházkodni;
ha előkelő, művészi díszmagyart óhajt készíttetni, — forduljon

Brust J. és Fia angol úri szabó céghez

Müsterme:

Budapest, IV., Váci-utca 17. Telefon-szám 11-72.

J. HAUFF & Co., G. m. b. H., FEUERBACH (Württemberg).

Legnagyobb érzékenységgű

Hauff-féle szárazlemezek

Pillanatilemez, 27° W. = 17° Sch.

Ortochromatikus (színérzékeny) pillanatilemez, 27° W. = 17° Sch.

Fényudvarmentes lemez, 24° W. = 14° Sch.

Fényudvarmentes ortochromatikus lemez, 24° W. = 14° Sch.

Legtisztább preparálás. □ Legnagyobb egyenletesség. □ Kitűnő fedés és átlátszóság. □ Finom szemcsézet. □ Nincs sárga színezés, ennél fogva minden előhívóra egyenlően alkalmas. □ Álló-előhívásra kiválóan alkalmas.

Egyenlő árak valamennyi fajtára nézve.

Kapható az összes fényképezési szaküzletekben.

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni!

<p>Edinol</p> <p>Edinol-készítmények</p>	<p>Liesegang Pan-papírosa</p> <p>gyorsmásoló előhívó papír színes (oliv-zöld, barna, vöröses-barna, vörös stb.) tónusok elérésére.</p> <p>Bármely művilágítás mellett vörös üveg nélkül hívható elő.</p>	<p>Bayer-féle villámpor</p> <p>Bayer-féle Acetonsulfit</p>	
<p>Liesegang</p> <p>Tula-papírosa.</p> <p>Nappali fény mellett előhívható papíros fekete platínhoz hasonló tónusok elérésére.</p> <p>Sötétkamara felesleges.</p> <p>Szétromsolthatatlan felület. — Ellenáll még a forró víznek is.</p> <p>Határtalanul tartós.</p>		<p>Liesegang</p> <p>Szt. Lukács-papírosa</p> <p>gyorsmásoló papíros fekete és barna tónusok elérésére.</p> <p>Sötétkamara nélkül bármely mű-fényforrás, még petróleumláng mellett is megvilágítható és előhívható.</p>	
<p>Bayer-féle Vörös la. k.</p> <p>Bayer-féle Fixáló-só</p> <p>Bayer-féle Erősítő</p>	<p>Bayer-féle</p> <p>Bromid-papír.</p> <p>— Szép feketék, — — tiszta fehérek, — szép árnyalatváltozatok.</p>	<p>Liesegang-féle</p> <p>Aristo-papír.</p> <p>Legrégibb gelatin kimásoló-papír egyesített és különválasztott aranyfürdővel való kezelésre.</p>	<p>Bayer-féle Fixírsó-szétromboló</p> <p>Bayer-féle Tonfixírsó</p> <p>Bayer-féle Ragasztó-anyag</p>

Uj könyvek amatőrök részére!

Die Bildnis-Photographie. Irta Fritz Loescher. Útmutató szakemberek és amatőrök részére. 94 kép-példával. Ára fűzve 4.50 márka, kötve 5.50 márka. A szerző ezen új munkája mindazoknak, akik művészi, élethű képekre törekednek, kitűnő vezetője lesz és nagy hasznukra fog szolgálni.

Dr. E. Vogel's Taschenbuch der Photographie. 12. átnézett kiadás. 37-ik ezertől 42-ik ezerig. Ára kötve 2.50 márka. Vezérfonal kezdők és előrehaladottak részére. Gazdagon illusztrálva. A legjobb könyv a maga nemében. Átnézve s kiegészítve egészen a legújabb időkig.

Leitfaden der Landschafts-Photographie. Irta Fritz Loescher. 2-ik újonnan átdolgozott kiadás, 27 tanulságos táblával. Ára fűzve 3.60 márka, kötve 4.50 márka. A táj-fényképezés alapvető munkája. Tanulságos minden amatőr részére.

Ezen művek kaphatók minden könyvkereskedésben és az árak beküldése mellett megrendelhetők közvetlenül a kiadónál is

Gustav Schmidt in Berlin W. 10, Königin Augustastraße 28.

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni!

Éppen most jelent meg:

Deutscher Camera-Almanach 1905.

Évkönyv amatőr-fényképezők részére.

Kiváló amatőrök közreműködésével kiadta Fritz Loescher. Vaskos, kb. 250 oldalas, nyolczadrét kötet, szórakoztató és tanulságos tartalommal. A kötetet mintegy 140 igen szép felvétel reprodukciója díszíti, köztük egy gravür. A könyv fedele művészies kivitelű. Ára 3.50 márka. Vásznonkötésben 4.— márka.

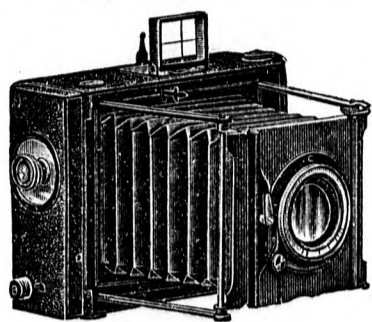
Camera-Kunst. 84 reprodukció kiváló művészi fényképek után, elsőrangú szakírók érdekes cikkeivel. Díszes negyedrét kötet divatos papíroskötésben. Ára 4.50 márka, egész vászonban 5.50 márka. Rendkívül érdekes munka minden fényképező részére! Pazar kiállítás! Értékes tartalom!

Photographisches Unterhaltungsbuch. Gyakorlati útmutatás, érdekes és könnyen eszközölhető fényképezési munkálatok végzésére. Irta A. Parzer-Mühlbacher. 105 tanulságos képpel a szöveg között és 16 táblával. Ára fűzve 3.60 márka, egész vászonban 4.50 márka.

CARL ZEISS JENA

Wien, IX/3., Ferstelgasse 1, Ecke Maximiliansplatz.
Berlin — Frankfurt a. M. — Hamburg — London — Wien — St.-Petersburg.

Palmos-

Kamarák

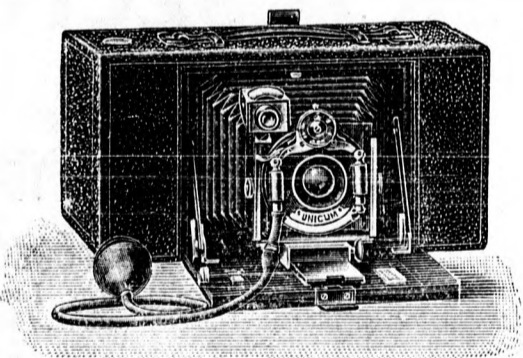
könnyű fémből fokális redőny-zárral és
Zeiss-anasztigmatokkal.

Alakjai: 6×9 cm., 9×12 cm., 4×5 inch. és 9×18 cm. stere és panoramához.

Használható lemezzel, filmpakkal és filmtekercecsekkel ugyanazon beállítás mellett.

==== Kérjük a P 32 árjegyzéket! ====

Rietzschel „Clack“-ja

fényerős Rietzschel anasztigmattal F/8.

A legjobb, legtöbbet nyújtani képes univerzális kamara
film és lemezre.

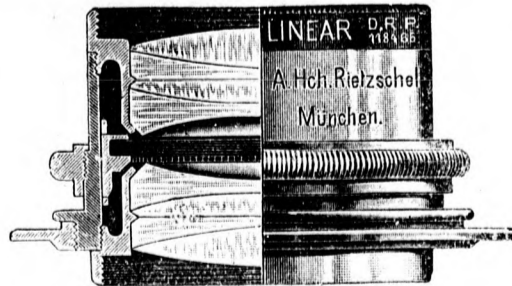
Minden egyes filmfelvétel beállítható.

Rietzschel „Linear“-ja

a legfényerősebb kitézett univerzális anasztigmat.

Német bir. szab. 118,466.

*** A legmagasabb fényerő F:4.5. ***

==== Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk. ====

Beszerezhető minden nagyobb szaküzletben vagy

H. Hch. Rietzschel, Optische Fabrik, G. m. b. H.

München L., Schillerstrasse 28.

Nagybani képviselője Ausztria-Magyarország számára: Georg Jahn, Wien IX/4., Lustkandlgasse 12.

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni!

MINDEN JOG FENTARTÁSÁVAL.

OLVADÁS

HARANGHY GYÖRGY

«AZ AMATŐR» MŰMELLÉKLETE.

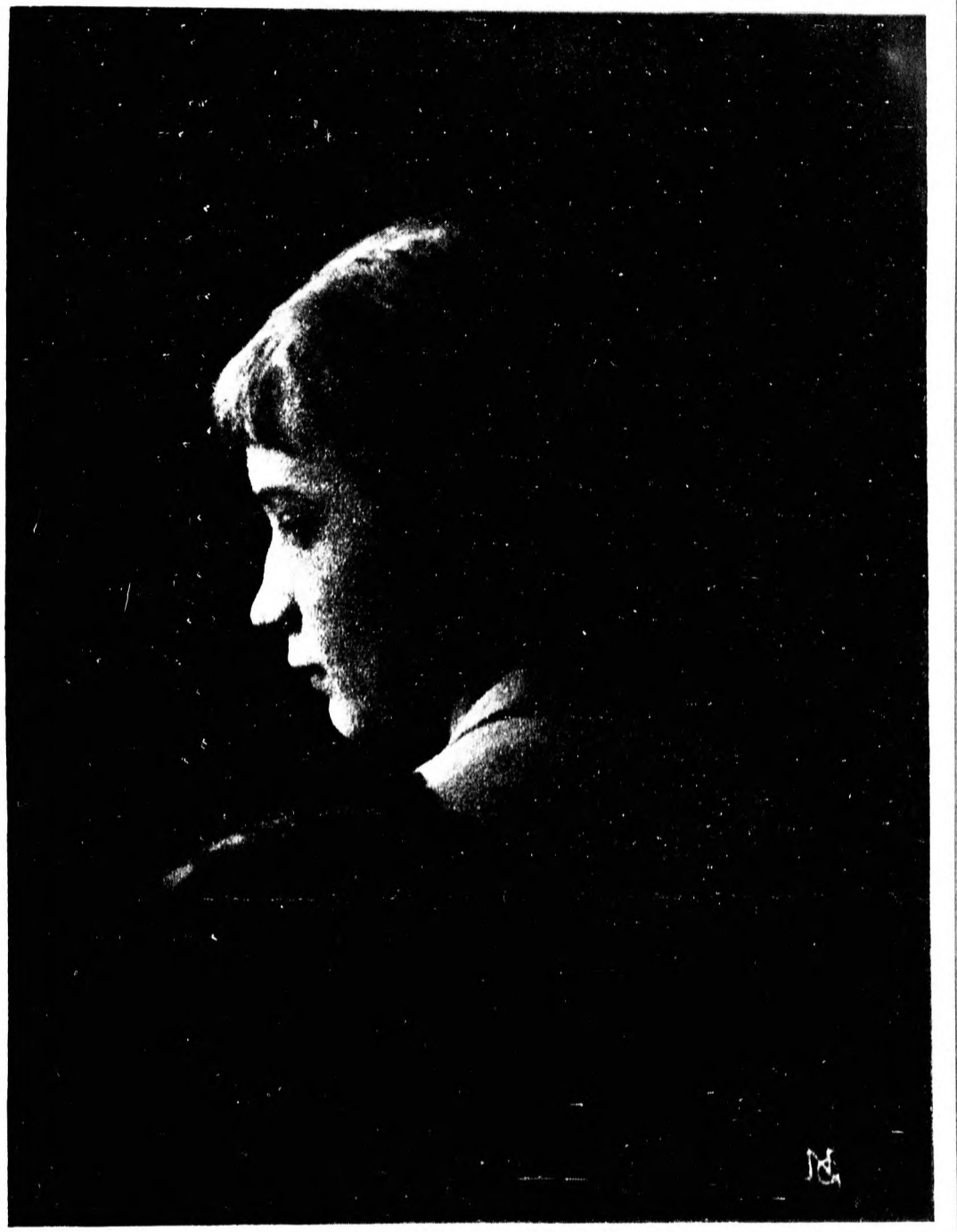
fotozsi

lapon levő

1. fotó

lapon levő

MINDEN JOG FENTARTÁSÁVAL.

REMBRANDT-TANULMÁNY.

NAGY GYULA.

«AZ AMATŐR» MŰMELLÉKLETE.

de / 1002m